

2014

Efteruddannelse for kirkesangere og organister

FOLKEKIRKENS
efteruddannelse for kirkemusikere

Knud Damgaard Andersen
Vestervig Kirkemusikskole

1	Forord	2
2	Baggrund for projektet	3
	2.1 Udviklingsarbejde	3
	2.2 Annonceundersøgelse (Empiri)	3
	2.3 Arbejdsgruppe nedsættes	4
3	Historik.....	6
	3.1 Kirkemusikerens uddannelsesmæssige baggrund.....	6
	3.2 Den kirkelige arbejdsplads.....	6
4	Projektudvikling	8
	4.1 Arbejdsgruppens opgave	8
	4.2 Afdækning af efteruddannelser og behov for nye	8
	4.3 Projektansøgning	9
5	Projektforløbet	10
	5.1 Fase I: Modeludvikling.....	10
	5.2 Beskrivelsessystem	12
	5.3 Fase II: Udvikling af uddannelser	12
	5.4 Fase III: Pilotfase	12
	5.5 Fase IV: Evaluering.....	12
6	Udbud og markedsføring	13
7	Pilotfasen	15
	7.1 Gennemførte uddannelser	16
	7.2 Sammenfatning	25
8	Evaluering af modellen og beskrivelsessystemet	26
9	Modellens fremtid med udgangspunkt i de nuværende samarbejdsrelationer.....	29
10	Bilag	30

1 FORORD

På arbejdsmarkedet er der generelt sket en udvikling, hvor der i stigende grad stilles krav til medarbejdernes evne til omstilling til nye arbejdsopgaver. Det har samtidig betydet interesse for brede kompetencer og i takt med nye opgaver også kompetenceudvikling. Også indenfor Folkekirken kommer nye arbejdsområder til og dermed behov for efteruddannelse.

I nærværende efteruddannelsesprojekt er fokus rettet på efteruddannelse af kirkesangere og organister i folkekirken - i det følgende under ét benævnt som kirkemusikere. Projektet vedrører kirkemusikernes kompetenceudvikling – såvel på de specifikke faglige områder som på de bredere og almene kompetenceområder.

Det er projektets formål at udvikle et systematisk og sammenhængende efteruddannelsessystem samt udvikle en række nye efteruddannelser, som modsvarer sognenes ønsker og behov for uddannede kirkemusikere.

Projektet, "Efteruddannelse for Kirkesangere og organister", består af to delprojekter: "Kirkemusikalsk kompetenceudvikling i folkekirken" og "Fagligt relevante IT-efteruddannelser målrettet organister og kirkesangere". Rapporten omhandler udviklede og gennemførte uddannelser indenfor begge projekter, dog er kun det førstnævnte projekt endeligt afsluttet på nuværende tidspunkt.

Initiativet til efteruddannelsesprojektet kommer oprindeligt fra Organistforeningen (tidl. FPO), men er i forløbet udbredt til ét samlet projekt for arbejdsmarkedets parter (arbejdsgivere og arbejdstagere) samt udbydere af uddannelser for kirkemusikere (kirkemusikskolerne). Gennem Dansk Kirkemusiker Forenings deltagelse i projektet er kirkesangerne blevet repræsenteret. Parterne har samarbejdet om opgaven med rådgivning fra Kompetencesekretariatet (tidl. SCK).

Projektet indledtes formelt juni 2011 efter godkendelsen af en ansøgning om midler til kompetenceudvikling og projektet afsluttes med denne afrapportering.

Tak til alle de involverede parter, som har medvirket til udvikling af efteruddannelsesmodel og uddannelser for kirkemusikerne. Det har været værdifuldt at have alle parter på arbejdsmarkedet og på uddannelsessiden repræsenteret i styregruppen. Tak til chefkonsulent Bent Fløyel fra Kompetencesekretariatet for rådgivning på efteruddannelsesområdet.

Rapporten er godkendt af projektets styregruppe på mødet den 27. juni 2014.

Vestervig, den 1. juli 2014

Knud Damgaard Andersen, projektleder

2 BAGGRUND FOR PROJEKTET

Behovet for efter- og videreuddannelse af kirkemusikerne har af flere årsager været i stærk fremvækst gennem de senere år. Der er sket en udvidelse af arbejdsområderne, en højere grad af specialisering samt lokal profilering af kirkemusikken og hele det kirkemusikalske arbejdsområde. Faktorer som disse har medført, at både kirkemusikerne og deres faglige organisationer, menighedsrådene og ministeriet samt uddannelsesudbyderne (herunder kirkemusikskolerne) har interesser i en opprioritering af hele efteruddannelsesområdet.

Fra starten af studieåret 2013-2014 har kirkemusikskolerne taget en ny og tidssvarende studieplan i brug til afløsning af den forrige, som daterer sig tilbage til 1999. Den tidligere præliminære organisteksamen (PO) hedder med den nye studieplan "Kirkemusiker med orgel og korledelse" og Kirkesangeruddannelsen (KS) hedder nu "Kirkemusiker med sang". Ikke kun titlerne er ændret – på indholdssiden er der sket en opprioritering af klaverspillet, indførelse af fællestimer med mulighed gudstjenestepraksis samt indførelse af faget formidling som en del af et nyt fag, "Musikforståelse". Den situation, at der i en årrække vil være kirkemusikere med forskellige grunduddannelser, stiller også visse krav til efteruddannelsesområdet.

2.1 UDVIKLINGSARBEJDE

På baggrund af ovennævnte udfordringer satte Foreningen af Præliminære organister tilbage i 2008 efter- og videreuddannelse af foreningens medlemmer på dagsordenen. Dette førte til at man i marts 2009 afholdt et bestyrelsesseminar med rektor Ivar Mæland, Vestervig Kirkemusikskole; konstitueret rektor Eva Bruun Hansen, Sjællands Kirkemusikskole samt chefkonsulent på uddannelsesområdet Bent Fløvel fra Statens Center for Kompetenceudvikling (SCK) som oplægsholdere.

I dette arbejde blev der peget på et behov for efteruddannelse på kirkemusikerområdet. Der udtryktes ønsker om:

- formaliseret efteruddannelse, som kan sammenstykes til en samlet højnelse af uddannelsesniveaueet.
- en systematisk efteruddannelse, som imødekommer de nye udfordringer, som kirkemusikere stilles overfor.
- efteruddannelse på brede og almene fagområder, som ikke er fagspecifikke (fx folkekirken som arbejdsplads, IT til administration og nodeskrivning, pædagogik og formidling).

2.2 ANNONCEUNDERSØGELSE (EMPIRI)

I tillæg til dette seminar gennemførte man i FPO en empirisk undersøgelse af stillingsannoncer fra forskellige årgange af foreningens medlemsblad (1989 og 2006). På den baggrund kunne der påvises nogle klare tendenser i forhold til stillingsstørrelse og indhold – stillingerne var over tid blevet større og på indholdssiden efterspørges nye kompetencer.

Undersøgelsen afdækkede en mangfoldighed i de kompetencer, som menighedsrådene efterspørger. Følgende punktopstilling er en opsummering af de efterspurgte kompetencer:

- Korarbejdet differentieres med korskole, børnekor, ungdomskor og voksenkor.
- Koncertbegrebet omfatter tillige musikgudstjenester og salmesangsafstener.
- Nye gudstjenesteformer som temagudstjenester, fyraftensgudstjenester, spaghettigudstjenester, gospel- og meditationsgudstjenester udvider gudstjenestebegrebet.
- På det pædagogiske og formidlingsmæssige område ønskes organistens medvirken i konfirmand- og minikonfirmandundervisning, på konfirmandlejr, i forbindelse med babysalmesang, til opsætning af konfirmand-musicals samt til formidling af kultur og folkelig fællessang ved arrangementer i kirkecentre og konfirmandstuer.
- Nye stilarter har udfordret den klassiske kirkemusik med deraf følgende ønske om at organisten er i stand til at mestre andre instrumenter end orglet og at organisten kan begå sig i de rytmiske musikformer og gospel.
- Der efterspørgeres i mange tilfælde specialkompetencer som bevirker en lokal profilering af organisthvervet og det kirkemusikalske miljø.

I de registrerede stillingsannoncer viser der sig navnlig i årg. 2006 (videreføres i 2008) en række kvalitative egenskaber, som ikke lader sig afbilde i søjler og diagrammer – det er emner som samarbejde, fagligt- og kirkeligt engagement, samt medvirken til menighedens liv og vækst.

Der er tale om emner som vedrører brede og vidtgående kompetencer og som bør underkastes en nærmere kvalitativ analyse, såfremt de skal tillægges en større tolkningsmæssig værdi. Dog kan det antydes, at der tegner sig en tendens til en stærkere fokusering på kompetencer, der vedrører såkaldte "bløde værdier".

Den empiriske undersøgelse af stillingsannoncer bekræfter, at der de seneste 20 år er sket en udvikling på det kirkemusikalske arbejdsområde, som bevirker, at der i højere grad efterspørgeres en mangfoldighed af kompetencer hos kommende kirkesangere og organister.

Sammenfattende kan det af undersøgelsen udledes, at kirkemusikernes arbejdsgivere i stigende omfang efterspørger kirkemusikere, der besidder såvel brede musikalske kompetencer som mere vidtgående kompetencer inden for pædagogisk formidling end de, der kan rummes i de eksisterende kirkemusikalske grunduddannelser.

Undersøgelsens resultater fremgår mere detaljeret af *bilag 1*.

2.3 ARBEJDSGRUPPE NEDSÆTTES

På baggrund af FPO's forarbejde dannedes i midten af 2009 en arbejdsgruppe under Folkekirkens Brancheudvalg i SCKK med det formål at opfylde de behov, som bl.a. var kortlagt på baggrund af FPO's undersøgelse af stillingsopslag. Gruppen bestod af repræsentanter for FPO, Dansk Kirkemusiker Forening, Landsforeningen af Menighedsråd, Ministeriet for Ligestilling og Kirke, Kirkemusikskolerne, Eva Bruun Hansen som resurseperson på uddannelsesområdet og endelig chefkonsulent Bent Fløvel fra SCK, som tillige forestod rådgivning og mødeledelse.

Formelt blev arbejdsgruppen nedsat af Folkekirkens brancheudvalg på dets møde den 21. august 2009. Arbejdsgruppens arbejdsopgaver blev fastlagt ved et kommissorium svarende til det, som allerede var aftalt i gruppen.

Udvalgsarbejdet resulterede i udformning af et projekt med det formål at udvikle, afprøve og evaluere en efteruddannelsesmodel for kirkemusikalsk kompetenceudvikling i folkekirken og for fagligt relevante it-efteruddannelser målrettet organister og kirkesangere. Projektet finansieredes fra en pulje af overenskomstmidler, afsat til kompetenceudvikling på de statslige arbejdspladser. Midlerne blev bevilget af CLOPU - et udvalg nedsat af CO 10, Lærernes Centralorganisation og personalestyrelsen.

Ledelsen af udviklingsarbejdet blev udlagt til Vestervig Kirkemusikskole med rektor Ivar Mæland som overordnet projektansvarlig og kirkemusikskolelærer Knud Damgaard Andersen som projektleder. Ovennævnte arbejdsgruppe under folkekirkens brancheudvalg har fungeret som styregruppe for projektet.

Ved projektets afslutning bestod styregruppen af følgende repræsentanter:

Organistforeningen	Fmd. Anders Thorup Sekretariatsleder John Poulsen
Dansk Kirkemusikerforening	Fmd. Merete Brautsch Sand Bestyrelsesmedlem Annette Holm
Landsforeningen af Menighedsråd	Bestyrelsesmedlem Ketty Sørensen
Kirkeministeriet	Specialkonsulent Rasmus Rex
Folkekirkens Kirkemusikskoler	Rektor Ole Brinth, Sjælland / Vestervig
	Kirkemusikskolelærer Eva Bruun Hansen, Sjælland
	Rektor Hans Christian Hein, Løgumkloster
	Projektleder Knud Damgaard Andersen, Vestervig
Kompetencesekretariatet	Chefkonsulent Bent Fløvel

3 HISTORIK

3.1 KIRKEMUSIKERENS UDDANNELSESMÆSSIGE BAGGRUND

Gennem mere end 200 år har der været en samklang mellem skole og kirke – Det var skolens opgave at lære eleverne salmer til brug i kirken. I landsbykirkerne var det læreren, der var kirkesanger eller organist. Og i læreruddannelsen indgik kirkesang og orgelspil. Med læreruddannelsen fra 1966 faldt kirkesangen ud af uddannelsen og i 1977 ophørte seminariernes orgelprøve ("den lille organisteksamen"). I 1965 indførtes en enklere orgelprøve end de hidtil kendte organistuddannelser ved konservatorierne – prøven fik benævnelsen "Præliminær Orgelprøve" eller PO-prøven. Denne prøve var tænkt som en vej til at afhjælpe organistmanglen i landsbykirkerne og de mindre bykirker, men også som en højnelse af det musikalske niveau i overensstemmelse med tidens krav. Fagmæssigt var PO-prøven inspireret af konservatoriemodellen, med undervisning i orgel (kirkespil og kunstsplil), liturgi, korledelse og musikteori samt de almindelige konservatoriefag, klaver, hørelære og musikkundskab. Konservatorierne eksaminerede de første PO-ere i 1968 og i 1975 fik lærerseminarierne mulighed for at tilbyde prøveafleggelse ved den nye orgelprøve.

I 1979 oprettedes i Løgumkloster den første kirkemusikskole som en særlig institution til uddannelse og efteruddannelse af musikere og sangere til Den Danske Folkekirke. Året efter fulgte oprettelsen af endnu en kirkemusikskole i Vestervig. Med kgl. anordning af 14. oktober 1983 fik disse kirkemusikskoler eksamensret og kunne således tilbyde undervisning og eksamensafleggelse til organister og kirkesangere. I 1992 blev den tredje kirkemusikskole oprettet på Sjælland – fra 1994 med egne lokaler i Roskilde.

I dag er landets tre kirkemusikskoler i praksis ene om at uddanne kirkesangere og PO-organister. Frem til 2013 har studieplanerne i store træk været en videreførelse af den oprindelige model – dog med en skærpelse af det faglige niveau og indførelsen af faget brugsklaver i studieplanen for organister fra 1999.

Skoleloven fra 1975 medførte en adskillelse af skole og kirke. Derefter fulgte mange nye tiltag af pædagogisk art fra kirkens side – korarbejdet samt konfirmand- og minikonfirmand-arbejde opprioriteredes, andre musikgenrer kom ind i det kirkelige repertoire og den nye salmebog og koralbog kom i 2003. Samlet set en betydelig aktivitetsudvidelse, som fik indflydelse på kirkemusikernes virkefelt.

Efter et omfattende studieplansarbejde har kirkemusikskolerne, som før omtalt, fra studieåret 2013-2014 taget en ny studieplan i brug. Med denne plan gives et svar på tidens kirkemusikalske udfordringer. For at sikre at uddannelsernes indhold modsvarer behov og ønsker fra aftagerne, har man i processen foretaget høring af et panel med repræsentanter fra aftagersiden.

3.2 DEN KIRKELIGE ARBEJDSPLADS

Den udvikling, der er sket på det kirkemusikalske uddannelsesområde, kommer som en konsekvens af at kirkemusikerhvervet er blevet et selvstændigt erhverv – et lønarbejde på lige fod med andet arbejde.

Med samfundets sekularisering i almindelighed blev båndene mellem skole og kirke færre (jf. skoleloven af 1975) – og det var ikke længere en selvfølge, at læreren også var kirkesanger eller organist. Og for de PO-organister, der måtte ønske en ansættelsesmæssig kombination mellem skole og kirke, blev dette vanskeliggjort pga. uddannelsernes forskellige varighed og forskellige lønindstillinger.

Kirkemusikerhvervet blev således - også i de mindre kirker - et selvstændigt erhverv, hvor der i lighed med det øvrige arbejdsmarked fandtes regulativer og cirkulærer for løn- og ansættelsesvilkår, og i de senere år almindelige overenskomstvilkår. Forholdet mellem menighedsråd og kirkemusiker som et entydigt interessefællesskab kom under pres, og der opstod et arbejdsgiver-/arbejdstager-forhold, hvor parterne organiserer sig i interesseorganisationer/faglige organisationer. Menighedsrådenes arbejdsgiverrolle bliver ofte mere fremtrædende og i forlængelse af målsætningsdebatter - med fokus på økonomisk prioritering - stilles mere udførlige krav til arbejdets udførelse.

Når menighedsrådene går aktivt ind i rollen som arbejdsgiver, følger - såvel direkte som indirekte - et krav om, at man gør sig overvejelser over hvilke mål man ønsker at nå gennem aktiviteter og til rådighed værende midler. I mange tilfælde resulterer disse målsætningsdiskussioner i, at menighedsrådene lokalt profilerer det kirkemusikalske arbejde.

Samlet set har udviklingen på den kirkelige arbejdsplads medført både nyskabelser og udvidelser på det kirkemusikalske område og dermed nye krav til kirkemusikerens kompetencer.

4 PROJEKTUDVIKLING

4.1 ARBEJDSGRUPPENS OPGAVE

På baggrund af arbejdsgruppens formelle status blev opgaverne fastlagt i følgende kommissorium.

Arbejdsgruppen opgave er:

- at afdække nuværende efteruddannelsesmuligheder for kirkesanger og organister til og med KVU-niveau (kortere videregående uddannelse)
- at afdække efteruddannelsesbehov på baggrund af ændringer i stillingsstruktur, opgavevaretagelse, teknologi og organisation, brugerbehov etc.
- at udvikle forslag til en systematisk og strategisk funderet efteruddannelsesstruktur
- at komme med forslag til, hvilke uddannelsessystemer og -institutioner, der kan udbyde og gennemføre de forskellige typer af efteruddannelse

Det er ikke gruppens opgave at komme med forslag til en ændret PO-grunduddannelse eller at arbejde med videreuddannelsesmuligheder på diplomniveau.

Arbejdsgruppen sammensættes af repræsentanter fra Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, FPO, Dansk Kirkemusiker Forening og Kirkemusikskolerne.

Arbejdsgruppen har som udvalg under brancheudvalget fået formel status. Det er aftalt, at Ivar Mæland repræsenterer alle 3 kirkemusikskoler. Eva Bruun Hansen har en del af sin arbejdstid afsat til studieplansarbejde mv. på alle 3 skoler og deltager i arbejdsgruppen i rollen som ekspert. Gruppen er senere blevet suppleret med rektor for Sjællands Kirkemusikskole, Ole Brinth og rektor for Løgumkloster Kirkemusikskole, Hans Chr. Hein.

4.2 AFDÆKNING AF EFTERUDDANNELSER OG BEHOV FOR NYE

Arbejdsgruppens første opgave vedrørende afdækning af eksisterende efteruddannelser blev gennemført af gruppens medlemmer ved opstilling af eksisterende efteruddannelsesstilbud på kirkemusikskolerne, på konservatorierne, og hos Folkekirkens Ungdomskor (FUK).

Den anden opgave - behovsafdækning af nye efteruddannelser - tog udgangspunkt i de førnævnte undersøgelser af indholdet i stillingsannoncerne, som blev udført i FPO-regi.

Konklusionen af dette indledende arbejde blev, at der var et behov for efteruddannelse såvel på det kirkelige og musikfaglige område som indenfor redskabsfagene IT og formidling.

*Organisternes og kirkesangernes arbejdsgivere, menighedsrådene, efterspørger fagligt og kirkeligt engagerede kirkemusikere, der både mestrer et bredt musikalsk spektrum til understøttelse af kirkens budskab og er i stand til pædagogisk at formidle musik til en bred gruppe af modtagere med vidt forskellige forudsætninger og musikalske præferencer.
(FPO's annonceundersøgelse, 2009)*

Uanset kirkemusikskolernes fortløbende fornyelse og ajourføring af de grundlæggende uddannelser for kirkemusikerne konstateredes der et stigende uddannelsesmæssigt efterslæb hos de allerede uddannede kirkemusikere. Det kunne endvidere konstateres, at der for de øvrige faggrupper i folkekirken i dag eksisterer et veludbygget efteruddannelsessystem, mens der for kirkemusikere primært findes efteruddannelses-tilbud som enkeltstående kurser.

Når det drejer sig om it-færdigheder, der knytter sig til et musikfagligt indhold samt kirkemusikerpraksis, efterspørges der i stigende grad tilbud om efteruddannelse, idet temaer af den art ikke indeholdes i grunduddannelserne og udbuddet af efteruddannelseskurser er af meget lille omfang.

4.3 PROJEKTANSØGNING

Ud fra behovsafdækningen og med henblik på udvikling af en systematisk og strategisk funderet efteruddannelsesstruktur udformedes to projekter:

- 1) Kirkemusikalsk kompetenceudvikling i folkekirken (bilag 2)**
Udvikling, implementering, afprøvning og markedsføring af en efteruddannelsesmodel for organister (til og med KVVU-niveau) og kirkesangere i folkekirken

- 2) Fagligt relevante it-efteruddannelser målrettet organister og kirkesangere (bilag 3)**

Der ansøgte om kr. 615.000, - til at drive det første projekt og kr. 308.000 til det andet projekt.

Projektet organiseredes således:

Kirkeministeriet er tilskudsmodtager og overordnet ansvarlig for projekterne. Der indgås kontrakt med ekstern projektledelseskonsulent om udførelse af arbejdet. Ekstern konsulent fungerer som projektleder. Den af Folkekirkenes brancheudvalg nedsatte arbejdsgruppe fungerer som styregruppe.

FPO, Dansk Kirkemusiker Forening og Landsforeningen af menighedsråd deltager i markedsføringen af pilotforløbene via deres hjemmesider.

På sit møde maj 2011 bevilgede CLOPU de ansøgte beløb til de to projekter, og på styregruppens møde i juni 2011 blev det besluttet at Vestervig Kirkemusikskole skulle varetage projektledelsen med kirkemusikskolelærer Knud Damgaard Andersen som projektleder og kirkemusikskolens rektor som overordnet projektansvarlig.

Kirkeministeriet udarbejdede udkast til kontrakter mellem ministeriet og Vestervig Kirkemusikskole. I kontrakterne blev de nærmere vilkår for projekternes gennemførelse fastlagt (udvikling og afprøvning af 10 efteruddannelser af forskellig omfang og længde).

Efter overdragelsen af ansvaret for projektledelsen blev arbejdet drevet frem i fire faser:

- I. Udvikling af Model og Beskrivelsessystem
- II. Udvikling af uddannelser
- III. Pilotfase
- IV. Evaluering

5 PROJEKTFORLØBET

5.1 FASE I: MODELUDVIKLING

På baggrund af den foranstående historiske beskrivelse af kirkemusikerens uddannelsesmæssige baggrund og den kirkelige arbejdsplads samt en analyse af annonceundersøgelsen, er kirkemusikerens arbejdsområder indkredset til 6 grundlæggende kompetenceområder. Disse områder refererer til faglige, arbejdsmæssige og arbejdspladsrelaterede kernekompetencer hos kirkemusikeren.

Kompetenceområderne er følgende:

1. Musik i liturgiens tjeneste
2. Det musikalske håndværk
3. Ledelse af kor, sang og musikaktivitet
4. Kirkens musik- og kulturarbejde
5. Samspillet med menighedsråd, øvrige ansatte samt menigheden/kirkens brugere
6. IT som redskab for kirkemusikerens administration og formidling

Kompetenceområderne er grundskellet i en efteruddannelsesmodel. Efter dette afsnit følger en figur, som i grafik gengiver modellens systematiske opbygning.

På figurens vandrette akse er kompetenceområderne angivet som 6 grønne ellipser. På den lodrette akse findes en række uddannelsestemaer (blå "bobler") for hvert af kompetenceområderne.

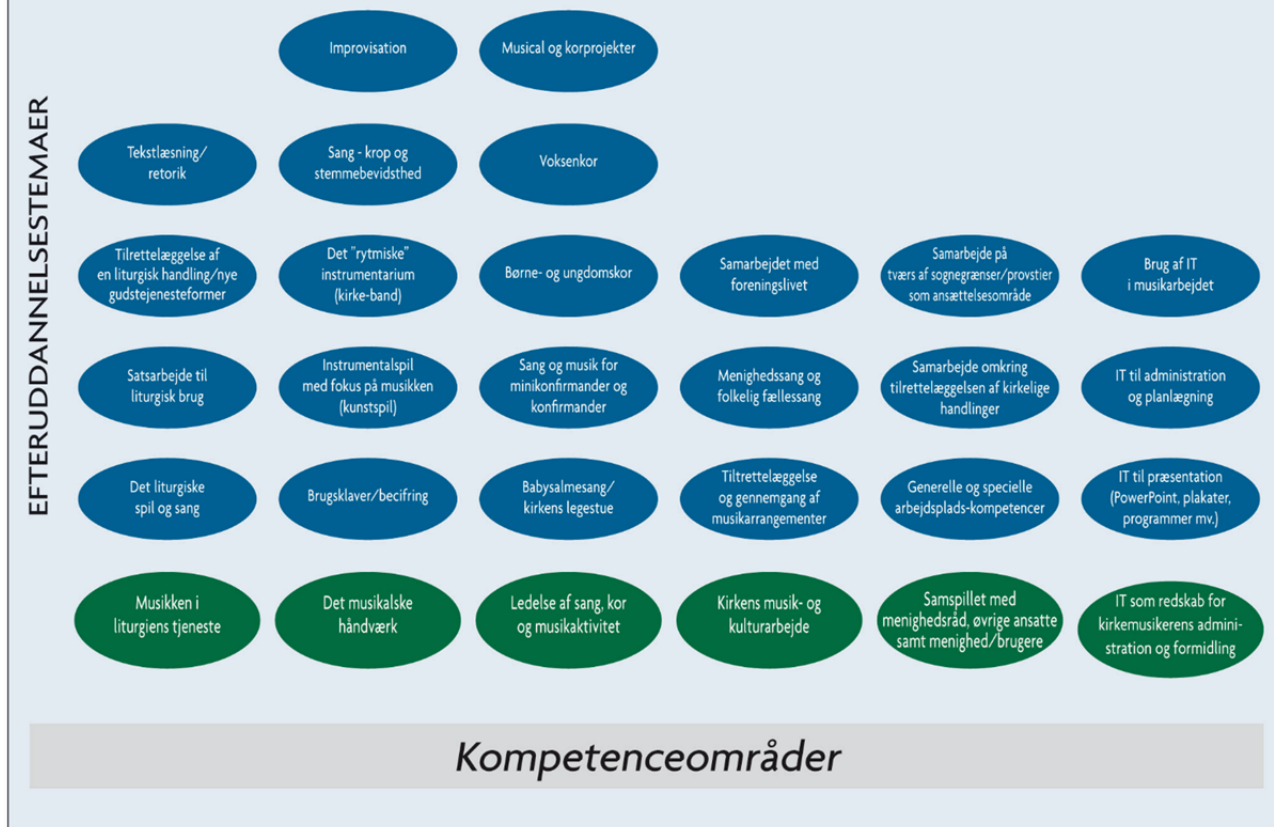
Kompetenceområderne udmøntes således i et eller flere efteruddannelsesområder, som igen kan være en eller flere efteruddannelser.

Modellen er udformet således, at den kan rumme uddannelser, som modsvarer eksisterende behov for efteruddannelse på nærmere bestemte områder.

Endvidere er modellen dynamisk, i den forstand, at hvert kompetenceområde kan udbygges med nye efteruddannelser eller uddannelser kan udgå.

Efteruddannelsesmodel

Kirkemusikerens kompetenceområder

Kompetencer er mere end færdigheder

Indholdsmæssigt sigter efteruddannelserne inden for de enkelte kompetenceområder mod indlæring af såvel et konkret indhold (material dannelse) som indlæring af bestemte arbejdsrutiner (metodisk dannelse), men vægten lægges på kompetencen og de praksisrettede færdigheder. Kompetenceområderne må dels tilføre nyt fagligt indhold og dels styrke egenskaber i forhold til måden at arbejde på og det at tilegne sig nyt stof – således at kirkemusikeren bliver i stand til at kunne omstille sig og tænke innovativt (funktionel dannelse).

Eksempelvis er det ikke tilstrækkeligt, i forhold til arbejdet med musik i en liturgisk sammenhæng, udelukkende at være reproducerende (spille til salmer og fremføre skrevne stykker) – enhver liturgisk handling er et produkt af en skabende proces og i sig selv en skabende proces. Det stiller derfor krav til kirkemusikeren om også at kunne være producerende, kreativ og kunne tilpasse musikken til situationen. Herudover er et solidt musikerskab, indsigt i og forståelse af kirkens opgave i et helhedsperspektiv, generel arbejdsplads-kompetence og forståelse for kirken som arbejdsplads, vigtige kompetencer hos kirkemusikeren.

5.2 BESKRIVELSESSYSTEM

Som led i efteruddannelsernes systematisering er de enkelte uddannelser beskrevet i en skabelon, således at der sikres ensartethed i uddannelsernes opbygning og dermed uafhængighed af hvor og af hvem uddannelsen udbydes. (Bilag 4)

Skabelonen indeholder oplysninger til markedsføring samt indholdsbeskrivelser for udbydere.

I forbindelse med markedsføringen på Kirkemusikskolernes hjemmeside er uddannelsens titel samt markedsføringsteksten anført under det overordnede kompetenceområde. Teksten *"læs mere"* linker til beskrivelsesskemaet, hvoraf oplysninger om indhold, varighed, økonomi, kompetence etc. fremgår.

5.3 FASE II: UDVIKLING AF UDDANNELSER

Opgaven med at udvikle uddannelserne er blevet fordelt mellem de tre kirkemusikskoler efter indbyrdes aftale og med styregruppens godkendelse.

I udviklingsarbejdet har den grundlæggende tankegang været at tænke i sammenhængende kompetencer og herudfra opstille mål for konkrete færdigheder – en ny tankegang i forhold til tidligere pædagogisk tænkning med tradition for primært at undervise i færdigheder.

Kirkemusikskolerne har udviklet efteruddannelserne på baggrund af de enkelte skolars spidskompetencer - ud fra lokale behov og hvad der dermed er marked for. Hvor der har været behov for særlige undervisningsmæssige kompetencer har man benyttet eksterne undervisere – f.eks. på IT-området. I henhold til projektbeskrivelsen var målet udvikling af i alt 10 forskellige efteruddannelser fordelt over de første 5 kompetenceområder (De liturgisk/musikfaglige kompetenceområder) og 4 efteruddannelser indenfor IT.

5.4 FASE III: PILOTFASE

De udviklede efteruddannelser er afprøvet i pilotforløb. I henhold til projektbeskrivelsen var det hensigten, at 120-150 kirkemusikere skulle gennemgå de liturgisk/musikfaglige efteruddannelser og tilsvarende 120-150 kirkemusikere kompetenceudvikles på IT-området. For at gøre efteruddannelserne attraktive og sikre at et tilstrækkeligt antal personer gennemgik uddannelserne, blev forløbene subsidieret med tilskud til deltagerbetalingen fra projektmidler. Deltagerne bidrog til evalueringen med udfyldning af et evalueringsskema (bilag 5).

5.5 FASE IV: EVALUERING

Uddannelsesudbyderne har samlet og opsummeret deltagerevalueringerne i en udbyderevaluering, som igen er rapporteret til projektlederen, der har udformet den endelige projektevaluering. Hensigten med denne evaluering har været at danne grundlag for at diskutere modellens anvendelighed i fremtidige efteruddannelser for kirkemusikere – med andre ord: lever modellen op til formålet:

... at udvikle en systematisk, sammenhængende og strategisk funderet efteruddannelsesstruktur, der både konkret kan imødekomme de aktuelle kompetencebehov og overordnet bidrage til og udbygge den kirkemusikalske udvikling i folkekirken. (Projektbeskrivelse)

6 UDBUD OG MARKEDSFØRING

Oplysning om og markedsføring af efteruddannelsesudbuddene har stået centralt i afprøvning uddannelserne og implementering af den systematiske efteruddannelse. Styregruppens medlemmer, som alle repræsenterer interessenter i uddannelse, har med hver deres bagland medvirket til spredning af information om projektet. Der har været artikler og annoncer i fagbladene ligesom organisationernes hjemmesider har bidraget til informationen om projektet og uddannelserne.

FOLKEKIRKENS
kirkemusikskoler

Nye efteruddannelser for kirkesangere og organister

Folkekirkens kirkemusikskoler har i samarbejde med Statens Center for Kompetenceudvikling, FPO, Dansk Kirkemusiker Forening, Landsforeningen af Menighedsråd og Kirkeministeriet udviklet en ny sammenhængende plan for efteruddannelser.

I 2012 udbydes følgende uddannelsesområder med 50 % rabat:

- Løgumkloster Kirkemusikskole: Det musikalske håndværk
- Sjællands Kirkemusikskole: Ledelse af sang, kor og musikaktivitet
- Vestervig Kirkemusikskole: Musik i liturgiens tjeneste

Se kursusbeskrivelserne efter 15. oktober på www.kirkemusikskole.dk

Løgumkloster lkms@km.dk 74 74 40 70	Sjællands Kirkemusikskole sjkms@km.dk 46 32 03 08	Vestervig vvikms@km.dk 97 94 16 85
--	--	---

Annoncering i fagbladene
i efteråret 2011

Det har været hensigten at markedsføre projektet gennem ensartethed og genkendelighed i udseende og layout. Genkendeligheden understreges af projektets titel: "Folkekirkens Efteruddannelse for Kirkemusikere" – en titel, som giver alle udbydere ejerskab til systemet.

FOLKEKIRKENS efteruddannelse for kirkemusikere

Kirkemusikskolernes fælles hjemmeside (Kirkemusikskole.dk) har været en samlet indgang til opslag af aktuelle kursusudbud. Her er dannet samlet indgang til uddannelserne, som i sin grundstruktur bygger på de 6 kirkemusikalske kompetenceområder. De enkelte uddannelser er anbragt under de tilhørende kompetenceområder med en uddannelsestitel og en kort markedsføringstekst.

Når en uddannelse er blevet udbudt, er der på hjemmesiden lagt et link til en brochure og en tilmeldingsblanket – alt sammen udformet efter skabeloner og samme layout.

Nedenstående billede viser et eksempel på, hvordan uddannelsen "Gudstjenestens, liturgi, salmer og musik" er anført under kompetenceområdet "Musikken i liturgiens tjeneste" på kirkemusikskolernes hjemmeside.

FOLKEKIRKENS
kirkemusikskoler

Løgumkloster 74 74 40 70
 Sjælland 46 32 03 08
 Vestervig 97 94 16 85

[Forside](#) [Login til adm-systemet](#) [Løgumkloster](#) [Sjælland](#) [Vestervig](#)

Her er du: > Forside >> > Efteruddannelse/kurser > Efteruddannelse

Efteruddannelse

Ny systematiseret efteruddannelse for kirkemusikere

Se "Job og kompetencebeskrivelse for organister og kirkesangere" [her](#)

Efteruddannelser under kirkemusikerens kompetenceområder

1. Musikken i liturgiens tjeneste	
Gudstjenestens liturgi, salmer og musik Der arbejdes med samarbejdet om tilrettelæggelse og gennemførelse af gudstjenesten - Den ligeværdige dialog på baggrund af musikerfaglighed og liturgisk forståelse. Deltagerne udarbejder gudstjenesteforløb og afprøver disse i praksis. Gennemgang af gudstjenesterelevante repertoire og øvelse i at foretage begrundet valg af gudstjenestens musik. <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
Salmer og musik ved kirkehandlinger og særlige gudstjenester Der arbejdes med musikvalget til kirkelige handlinger og særlige gudstjenester. Hvordan imødekommes kirkens brugere mht. særlige musikønsker og	

En vigtig kilde til spredning af information om projektet og uddannelserne har været den direkte kontakt gennem diverse netværk – bl.a. i form af udsendelse af mails via kirkemusikskolernes og foreningernes medlemsdatabaser.

Kirkeministeriets uddannelsesportal (Kirkeuddannelse.dk), som er den samlede hjemmeside for uddannelse og efteruddannelse for samtlige kirkefunktionærer, viste sig at være u hensigtsmæssigt indrettet i forhold til målrettet markedsføring i forbindelse med projektet – en problemstilling, som er blevet påpeget over for portalens webmaster med henblik på fremtidigt at kunne anvende portalen til markedsføring målrettet kirkemusikere uanset uddannelsesbaggrund.

Fortegnelse over udbudte efteruddannelser på hjemmesiden fremgår af bilag 6.

7 PILOTFASEN

De første uddannelser blev udviklet i løbet af efteråret 2011, og i begyndelsen af 2012 indledtes pilotfasen med uddannelsesforløbet Gudstjenestens liturgi, salmer og musik på Vestervig Kirkemusikskole.

Som markering af projektets start indbød Vestervig Kirkemusikskole søndag den 26. februar 2012 til en temagudstjeneste under medvirken af skolens teolog Jørgen Kjærgaard, Vestervig Kammerkor og rektor Ivar Mæland i Vestervig Kirke. Indbudte var kursusedtagere, alle med tilknytning til projektet samt sognene omkring Vestervig. Efterfølgende var der bl.a. orientering om efteruddannelsesprojektet ved projektleder Knud Damgaard Andersen samt et foredrag med overskriften ”Den Himmelske Gudstjeneste” ved Fyns tidligere biskop Kresten Drejergaard. I alt deltog omkring 100 personer i arrangementet.

(Presseomtale af projektet, bilag 7)

I henhold til projektbeskrivelse var den oprindelige intention, at projektet skulle være afsluttet med udgangen af 2012. Men på grund af tidspress vedr. udviklingsarbejde og markedsføring viste de oprindelige tidsrammer sig at være for optimistiske. Pilotfasen blev derfor forlænget med et år og det liturgisk/musikfaglige forløb kunne således afsluttes helt i 2013, mens der på IT-delen var forløb til afvikling i løbet af 2014.

Liturgisk/musikfaglige efteruddannelser

Ved pilotfasens udløb (ultimo 2013) var der gennemført 10 uddannelser, hvoraf én blev gennemført som modul-opbygning (arrangement, klaverledsagelse og sang). I alt 168 deltagere har gennemført uddannelser under pilotfasen.

Projektet har således levet fuldt ud op til måltallene i projektbeskrivelsen, hvoraf det fremgik, at der skulle udvikles 10 uddannelser med en samlet økonomisk ramme på kr. 200.000 til udvikling og at 120 – 150 personer skulle deltage i afprøvning af uddannelserne, hvortil der blev givet et samlet tilskud til deltagerbetalingen på i alt kr. 300.000. De økonomiske midler er fordelt i forhold til de enkelte uddannelsers budgetter, således at tilskuddet i alle tilfælde udgør mindst 50 % af den samlede kurspris.

På indholdssiden har det været uddannelserne under kompetenceområdet, ”Det musikalske håndværk”, som dominerede – såvel i antallet af udviklede forløb som på deltagerensiden. I alt 117 deltagere har gennemført efteruddannelsesforløb indenfor spil og sang – heraf 39 på ”klaverledsagelse i mange stilarter”, 31 på ”Improvisation på orgel” samt 29 deltagere på ”Solosang til gudstjenester og kirkelige handlinger”.

I den sidste periode af pilotfasen er kompetenceområdet ”Musik i liturgiens tjeneste” nået op på et samlet deltagertal på 43. Her har det været ”Musik og liturgi ved kirkehandling og særlige gudstjenester” som har haft den største tilslutning.

Der har tegnet sig et billede af, at deltagerne først og fremmest har søgt uddannelse i de konkrete færdigheder. De innovative tiltag, som fx nye gudstjenesteformer (natkirke og rytmiske gudstjenester) har tiltrukket flest deltagere, mens de uddannelser, som sigter på bredere kompetencer (”den hele kirkemusiker”), tilsyneladende har haft vanskeligere vilkår- her kræves der en ekstraordinær markedsføringsindsats.

IT efteruddannelser

Indenfor elektronisk nodeskrivning er de udviklet og gennemført 2 uddannelser - henholdsvis ”Nodeskrivning i Finale” og ”Nodeskrivning i Sibelius”. Kurset i Finale, som blev gennemført på alle tre skoler, har samlet set haft det største deltagertal – i alt 24 deltagere. ”Nodeskrivning i Sibelius” gennemførtes med god

tilslutning – således var kurset allerede overtegnet inden tilmeldingsfristens udløb. Tilsyneladende er præferencer for programmerne regionalt betingede. Sibelius har størst udbredelse i de midt og nordjyske musikmiljøer.

På området *”Tilpasning/udvikling af 4 uddannelser inden for præsentation og administration/planlægning”*, er der afholdt kursus i *”Web-kommunikation”* og *”Visuel kommunikation”* med en ekstern udbyder (tilpasning af eksisterende forløb). Her har søgningen været svag. Evalueringerne fra de deltagende kirkemusikere dokumenterer kursernes relevans for målgruppen. Der skal måske sigtes på en mere præcis markedsføring.

Som en kombination mellem det musikfaglige og IT-redskaber til markedsføring og formidling har Løgumkloster Kirkemusikskole gennemført et forløb med 7 deltagere. Økonomien til udvikling fordeler sig således ligeligt på de to dele og tilskuddet til deltagerbetalingen hentes fra IT-projektet.

Samlet set har IT-uddannelserne været præget af svag søgning. Tilsyneladende er det ikke lykkedes at ramme nogle udtalte behov – I forbindelse med deltagerevalueringen må deltageres behov og ønsker undersøges nærmere og der må foretages en bredere behovsanalyse for at sikre, at fremtidige udbud lever op til forventningerne og konkrete behov. De foreløbige evalueringer peger på stor spredning i deltagerforudsætninger – måske kan dette være en medvirkende årsag til manglende søgning (for nogen er indholdet for meget og for andre for lidt..).

7.1 GENNEMFØRTE UDDANNELSER

I dette afsnit følger en opstilling af samtlige gennemførte uddannelser i pilotfasen. Uddannelserne er grupperet under deres respektive kompetenceområder (markeret med ramme). De enkelte uddannelser er angivet med uddannelsens titel og mål. Herunder følger igen tid og sted for uddannelsens gennemførelse samt udbydernes sammenskrevne evaluering.

1. Musik i liturgiens tjeneste

Gudstjenestens liturgi, salmer og musik

Mål: Deltageren kan indgå i et samarbejde om tilrettelæggelse og gennemførelse af en gudstjeneste.

Deltageren kan på baggrund af sin musikerfaglighed og liturgiske forståelse arbejde proces orienteret og kreativt med gudstjenestens tilrettelæggelse.

Deltageren kan foretage begrundet valg af gudstjenestens musik i forhold til tjenestens art og den kulturelle sammenhæng.

Vestervig Kirkemusikskole, søndag d. 26. februar samt 27. feb., 12. marts, 26. marts og 16. april 2012

Kurset indledtes med Temagudstjeneste og foredrag for kursister og indbudte.

Kurset gennemført med 12 deltagere. Deltageres udtryk stor tilfredshed - et godt kursus med relevant indhold i form af oplæg fra skiftende foredragsholdere.

Deltagerne fik primært den teoretiske baggrund gennem foredrag – dette opfylder kun målene delvist. Færdighedssiden styrkes gennem øvelser i tilrettelæggelse af gudstjeneste og deltageres forberedelse gennem hjemmearbejde øges. På praksissiden efterlyses klarere formulerede opgaver og styring af gruppearbejdet.

Tekst og tale - levér dit budskab overbevisende

Mål: Efter gennemført kursus er kursisten blevet bedre til at forstå, fremføre og formidle kirkelige tekster, samt præsentere kortere frie tekster.
Kursisten er i stand til at analysere sin tale- eller oplæsningsituation og kender mulighederne for at agere hensigtsmæssigt i situationen.
Kursisten får retoriske værktøjer til at få stemme og krop til at understøtte en tekst, videre formidle en fortolkning og engagere tilhørerne.
Kursisten har desuden fået kendskab til udtale af dansk i sang i forskellige stillag, samt udtale af latin i sungne tekster.

Sjællands Kirkemusikskole, 3 fredage i november 2012

5 deltagere på kurset (minimum for gennemførelse) – Deltagerne udtrykker tilfredshed og at kurset har relevans.

De to dele (Tekst og Tale) kan, som her, udbydes samlet, men kan også udbydes hver for sig - Fx "udtale" sammen med "kor" eller "sang" og Retorik(tale) sammen med "kommunikation".

Begge deleemner var relativt teori-tunge. Udarbejdede kompendier kunne være nyttige.

Løgumkloster Kirkemusikskole, torsdag d. 21. og fredag d. 22. marts samt onsdag d. 17. april

Kurset var fuldttegnet med 12 deltagere, hvilket var tilfredsstillende i forhold til budgettet. Det var tilrettelagt med 2 sammenhængende kursusdage + en enkelt dag ca. 1 måned senere. Dette gav mulighed for en grundig introduktion af stoffet samt en periode til hjemmearbejde som optakt til den afsluttende kursusdag. Det fungerede tilsyneladende udmærket; men andre modeller vil formentlig også kunne tænkes.

Et vellykket kursus ifølge evalueringen fra kursister og lærer. Der er stof til et opfølgende forløb på et højere niveau.

Salmer og musik ved kirkehandling og særlige gudstjenester

Mål: Deltageren kan indgå i et samarbejde om tilrettelæggelse og gennemførelse af kirkelige handlinger og særlige gudstjenester.

Deltageren kan foretage begrundet valg af gudstjenestens musik i forhold til tjenestens art og kulturelle sammenhæng.

Deltageren kan på baggrund af sin musikerfaglighed og liturgiske forståelse arbejde procesorienteret og kreativt med gudstjenestens tilrettelæggelse og udførelse.

Vestervig Kirkemusikskole, mandag d. 23. – tirsdag d. 24. sept. og mandag d. 28. – tirsdag d. 29. okt. 2013

Kurset er gennemført med et meget tilfredsstillende deltagertal på 15 deltagere - Deltagernes evalueringer peger samstemmende på, at kursets indhold med særlige gudstjenester og kirkelige handlinger har stor relevans for det daglige arbejde som kirkemusiker.

Der har været en passende afveksling mellem teoretiske oplæg i foredragsform og udførelse af praktiske opgaver i forbindelse med gennemførelse af natkirke i Vestervig Kirke – Dog efterlyses der mere tid til bl.a. praktik og erfaringsudveksling ligesom præsten som daglig samarbejdspartner savnes som kursusedtager.

2. Det musikalske håndværk

Det solistiske orgelspil i gudstjenesten

Mål: Deltagerne får kendskab til gudstjenesterelevant orgelrepertoire.

Deltagerne arbejder med det solistiske orgelspil til gudstjenestebrug og indstuderer et udvalgt repertoire.

Løgumkloster Kirkemusikskole, 4 mandage: 30. jan., 20. feb., 19. marts og 16. april 2012

Kurset var fuldttegnet med 10 deltagere. Deltagerne udtrykte tilfredshed med forløbet og vekselvirkningen mellem individuel undervisning og holdundervisning. Forløbet med 4 undervisningsdage svarede til målsætningerne, men en udvidelse til 5-6 dage ville måske være en fordel.

Kurset havde et positivt forløb med blandingen af deltagernes individuelle ønsker og orgellærerens undervisning. I fællestimerne vedr. registreringspraksis, opførelsespraksis samt repertoiregennemgang blev generelle behov søgt dækket på baggrund af deltagernes forudsætninger. Dette fungerede tilfredsstillende, idet deltagernes erfaringer fra uddannelse og arbejde var gode, og de var derfor velmotiverede for indholdet.

Salmespil - salmesang og det musikalske samarbejde

Mål: Deltagerne har kendskab til relevant gudstjenestegnet solosangsrepertoire af og kan indgå i et musikalsk samarbejde om udførelse af disse sange med akkompagnement.

Deltagerne opnår sikkerhed i fremførelse af henholdsvis salmesang og salmespil.

Løgumkloster, 2 lørdage: 4. feb. og 25. feb. samt fredag d. 9. – lørdag d. 10. marts 2012

Kurset var fuldttegnet med 8 deltagere – Vekslingen mellem individuel undervisning og holdundervisning fungerede fint og til deltagernes tilfredshed. Undervisningen

fordelt på 2 enkeltdage og to dage i sammenhæng gjorde det netop muligt at leve op til målsætningen, men tiden kan med fordel udvides til 5-6 undervisningsdage.

Et relevant praksis-kursus med fokus på både arbejdet med egne færdigheder og færdigheder i det praktiske samarbejde mellem sanger og organist. Kurset havde et positivt forløb med en passende afstemning af deltagernes forventninger og lærernes undervisning. Den musikalske samarbejdsituation, der var et hovedpunkt i kurset, fungerede godt bl.a. pga. deltagernes forudsætninger og engagement.

Orgelimprovisation i gudstjenesten

Mål: Kursisten er efter endt kursus blevet mere fortrolig med at anvende improvisation i gudstjeneste-sammenhæng, især som salmeforspil og som præ-og postludier.

Kursisten har opnået tillid til egne evner på området improvisation og tør efterfølgende anvende improvisation i det daglige arbejde.

Løgumkloster Kirkemusikskole, 3 mandage: 17. september, 22. oktober og 19. november 2012

Kurset var fuldttegnet med 16 deltagere. Deltagerne gav udtryk for stor tilfredshed og et godt udbytte af de 3 undervisningsdage. Tiden kan med fordel udvides til 4 dage.

En god motivation samt et generelt pænt udgangsniveau var vigtig for deltagernes aktive og frimodige medvirken. Underviserne var her motiverende i forhold til den enkeltes udgangsniveau, hvilket bidrog til god gruppedynamik og tillid, hvilket er afgørende for et vellykket resultat af et potentielt "farligt" emne som improvisation. Den tyske organist og underviser gav input på en anden måde end de 2 danske undervisere, hvilket gav faglig bredde og et større udsyn til andre metodikker end de gængse i Danmark. Sprogligt set var der ikke synderlige problemer med tysk-dansk.

Sjællands Kirkemusikskole, 4., 11. og 18. marts 2013

Kurset blev gennemført med én underviser og 2 fuldtegnede hold med 8 deltagere på hvert. Forløbet levede til fulde op til deltagernes tilfredshed og der var forespørgsel om en opfølgning på et trin II.

Klaverledsagelse i mange stilarter

Mål: Deltageren har opnået kendskab til almindeligt forekommende stilarter og genrer i fællessangsrepertoiret.

Deltageren kan derudfra vurdere en akkompagnementsopgave ud fra stil og genre, og kan realisere et adækvat akkompagnement der inspirerer til og understøtter fællessang.

Løgumkloster Kirkemusikskole, 4 fredage: 24. aug., 21. sept., 26. okt. og 16. nov. 2012

Kurset var fuldttegnet med 8 deltagere. Kurset levede generelt op til forventningerne. Vekselvirkningen mellem individuel undervisning og undervisningen på hold fungerede godt. Dette vil dog kunne variere en del fra hold til hold.

Kurset havde et positivt forløb med blandingen af deltagernes individuelle ønsker og klaverlærerens undervisning. I fællestimerne drejede undervisningen sig især om at vise teoretiske og praktiske forhold vedr. becifringsstil. Dette gav en basis, som den enkelte efter forudsætninger og arbejdsindsats kunne arbejde ud fra. Flere deltagere fremhævede den ret hurtige forbedring af niveauet som noget positivt ved kurset.

Sjællands Kirkemusikskole, 8 mandage fra 3. september 2012 og 8 mandage fra 14. januar 2013

Kurset har været overtegnet og udbudt i 3 omgange. Der var stor interesse og tilfredshed med forløbet. Deltagerforudsætningerne havde stor spredning – nogle ønskede mere tid til praktik. Deltagerne kan evt. deles op med henblik på at tilgodese henholdsvis praktisk og teoretisk tilgang. Ønske om et fortsættelsesforløb – dette er allerede planlagt og har god søgning.

Vestervig Kirkemusikskole, 4 fredage: 15. marts, 12. april, 3. maj og 31. maj 2013

Kurset var fuldttegnet med 9 deltagere. Overvejende tilfredshed med kurset – god og inspirerende undervisning og indhold, der dækker deltagernes behov. Deltagernes faglige niveau, interesser og forventninger har stor spredning, hvilket betyder forskellighed i kursusudbyttet.

For at tilgodese deltagernes forskellige interesser og forudsætninger kunne der med fordel laves niveaudelt holdinddeling og undervisning vekslende mellem holdundervisning og masterclass i plenum.

Solosang til gudstjenester og kirkelige handlinger

Mål: Kursisten har efter endt kursus indstudert og tilegnet sig et udvidet sangrepertoire til anvendelse ved kirkelige handlinger, musikgudstjenester. Hertil et stort antal salmer og andre kirkelige sange som fx Taizé-sange.

Kursisten kan forestå fællessangen med de nye salmer også uden akkompagnement. Kursisten kan udvælge solorepertoire til kirkelige handlinger.

Vestervig Kirkemusikskole, 4 fredage - fra 11. oktober 2013

Kurset er gennemført med 13 deltagere - derfor dublering af lærere for at tilgodese den individuelle undervisning. Generelt stor tilfredshed med kurset, som opfylder et stort behov for efteruddannelse af kirkesangere – Godt med to forskellige sanglærere, som med forskellig tilgang til stoffet supplerede hinanden fint. Stort ønske om flere kurser med sang, repertoire og sangteknik .

Sjælland Kirkemusikskole, 4 fredage fra 1. nov. 2013

Kurset var overtegnet blev dobbelt ved flere lærere samtidig - i alt 16 deltagere mod budget på 8. Meget stor interesse og tilfredshed. Kombinationen med afsluttende deltagelse i Natkirke fungerede fint. Enkelte efterspurgte konkrete forslag til repertoire til bestemte lejligheder. De enkelte dage kunne være mere målbestemte med hensyn til repertoire.

3. Ledelse af kor, sang og musikaktivitet

Ledelse af kor, sang og Musikaktivitet

Tre selvstændige uddannelser udbudt i en samlet pakke

1) Arrangement for kor og vokalensembler

Mål: Deltageren har opnået kendskab til relevant kor- og ensemblemateriale med vurdering af sværhedsgrad og praktisk anvendelse. Deltageren har udarbejdet satser af forskellig art, herunder bearbejdet andre satser, og opnået kompetencer til fremtidigt selvstændigt arbejde hermed.

2) Klaverakkompagnement til ledelse af fællessang og korarbejde

Mål: Deltageren kan vurdere en akkompagnementsopgave ud fra stil og genre, og realisere et adækvat akkompagnement med hensyntagen til de syngende. Deltageren kan anvende sit klaverspil strategisk i korarbejdet.

3) Sangstemmens brug til korarbejde og ledelse af fællessang

Mål: Deltageren kan anvende sin egen stemme på en måde der ansporer til fællessang, og kan med sin sang indstudere korsatser med korsangere samt vejlede i stemmens brug i sang og udtale.

Sjællands Kirkemusikskole, 6 fredage fra d. 2. marts 2012

8 deltagere, ud af 12 mulige. Evalueringsskemaet viser stor tilfredshed, men kombinationen af de tre kurser var ikke helt perfekt, idet de ikke blev planlagt sammen.

Klaver-delen er overgået til et selvstændigt modul (Klaverakkompagnement i mange stilarter) med flere timer.

Sang-delen har ikke fået en pendant for organister, men der er kommet et sangkursus for sangere.

Der kunne være behov for et praktisk kor-kursus. Arrangement kunne måske kombineret med nodeskrivning; korledelse fx i kombination med repertoire gennemgang og praktisk korarbejde. Gerne vægt på nyt repertoire, fx til "menighedskor".

4. Kirkens musik- og kulturarbejde

Koncerttilrettelæggelse og kommunikation med presse og publikum

Mål: Deltageren er efter endt kursus blevet fortrolig med at arbejde med tekster til medierne, programskrivning, m.v.

Deltageren har gjort sig overvejelser om skriftlig og mundtlig kommunikation i forbindelse med formidlingen af koncertprogrammer og lignende.

Løgumkloster Kirkemusikskole, torsdag d. 7. nov.– lørdag 9. nov. 2013

Kurset blev gennemført med 6 deltagere, som er et absolut minimum for gennemførelse. Tilfredshed med forløbet og deltagerne udtrykte at stofområdet er relevant. Vekselvirkningen mellem kursets to emner (musikfaglig- og kommunikativ tilgang) var både en styrke og en svaghed. Tid til mere fordybning kunne måske ønskes – omvendt var de hyppige skift med til at give dynamik og ny energi. Der manglede tid til at tilgodese deltagernes individuelle ønsker. Man kunne evt. fokusere på færre enkeltemner indenfor presse- og kommunikationsområdet ligesom det er muligt at skille de to emner koncerttilrettelæggelse og kommunikation i to selvstændige moduler.

5. Samspelet med menighedsråd, øvrige ansatte samt menigheden/kirkens brugere

Ingen uddannelser udviklet på dette kompetenceområde

6. IT som redskab for kirkemusikerens administration og formidling

Web-kommunikation – Skriv til nettet

Mål: Deltageren kan i forbindelse med opdatering af kirkens websteder og intranet versionere trykte tekster til nettet og formulere korte, nyskrevne tekster, så de fungerer på mediets særlige præmisser og i overensstemmelse med virksomhedens profil.

Deltageren kan ved hjælp af net-sproglige virkemidler som klare overskrifter og mellemoverskrifter, resumeer, fremhævninger og punktopstillinger gøre tekster overskuelige og skanbare for brugerne.

Deltageren har kendskab til, hvordan læsemønstret på websider adskiller sig fra læsemønstret for trykte tekster.

Deltageren mestrer endvidere teknikker til at gøre webtekster synlige i søgemaskiner ved hjælp af nøgleord, præcise sidetitler og links.

Deltageren kan lave grundlæggende formatering af webtekster ved hjælp af HTML-koder

Vestervig Kirkemusikskole/ AMU-Fyn, 15. - 16. marts 2012

9 deltagere. Gode undervisningsfaciliteter på AMU-Fyn, men mulighederne for overnatning savnes (der henvises til CAPINN i Odense C). Stor tilfredshed med kurset og indholdet har relevans for målgruppen, men med 12 lektioner fordelt på to dage var tidsplanen stram i forhold til målsætningerne og tiden til praktiske øvelser var knap.

Visuel kommunikation – det sammenhængende layout

Mål: På kurset lærer deltagerne at håndtere Microsoft Publisher, at indsætte tekst og billeder og lade alle elementer gå op i en højere enhed. Vi lærer at eksportere til en trykklar pdf-fil, som trykkeren kan bruge.

Der afsættes en hel formiddag til fotograferingens kunst. Billeder skal fortælle en historie, og det er en udfordring, når man fotograferer bygninger og natur eller laver portrætter og situationsbilleder. Efter en praktisk fotosession lærer vi billedredigering.

Kurset vil klæde deltagerne på til at lave endnu bedre visuel kommunikation hjemme i kirkerne - levende kirkeblade, koncertomtale, annoncer, plakater og hjemmesider.

Vestervig Kirkemusikskole / Sydthy Erhvervs- og Uddannelsescenter, 8. okt. - 10. okt. 2012

8 tilmeldte – der var budgetteret med 10-12 deltagere. Undervisning af en journalist og grafiker samt en fotograf.

Stor spredning i deltagerforudsætningerne, men generel tilfredshed – ”et godt og inspirerende kursus”. Ønske om mere tid til praksis – gerne med konkrete opgaver som: ”Udarbejdelse af et sammenhængende projekt – layout, billeder og billedbehandling – fx produktion af flyer, plakat og hjemmeside”

Måske er Hurup trods sine gode faciliteter ikke et oplagt kursussted – i hvert fald kræves god markedsføring.

Nodeskrivning i Finale

Mål: Deltagerne får en grundlæggende indføring i nodeskrivningsprogrammet Finale og er i stand til at indskrive, redigere, lave layout og tekstlægge musik i programmet.

Løgumkloster Kirkemusikskole, 22.- 23. november 2012

Kurset gennemført med et passende antal deltagere - 7 deltagere (mulighed for 10 deltagere) og 2 undervisere. Kurset fungerede tilfredsstillende. Deltagernes forudsætninger var nogenlunde ens; men indlærings tempoet i eget arbejde med Finale-programmet var ret forskellig, derfor kan det være ideelt med 2 lærere til individuel vejledning.

Vestervig Kirkemusikskole, mandag d. 8. og 22. april 2013

Kurset gennemført med 7 deltagere. Stor tilfredshed med kurset – ikke mindst pga. underviserens kompetente fremlæggelse og tid til individuel vejledning.

Forholdene på uddannelsescentret i Hurup var optimale med hensyn til computeradgang og projektor til fremlæggelse, men den geografiske placering er problematisk, hvis målet er at tiltrække deltagere udover de, der kommer fra lokalområdet.

Ønske om mere tid til praktiske øvelser samt layout (nodebilledet) og opsætning af skabeloner – evt. kobling til arrangement for f.eks. kor, band eller blæsere.

Sjællands Kirkemusikskole, fredag d. 20. september og 4. oktober 2013

Kurset var fuldttegnet med 10 deltagere og det levede absolut op til deltagernes forventninger. Kursusholderen formåede på meget fin måde at undervise og vejlede en temmelig uens gruppe. Nogen problemer med lokaleforhold og indlæsning af programmel på deltagernes egne computere. Ønske om opfølgning af kurset på trin 2 i kombination med satslære/arrangement.

Nodeskrivning i Sibelius

Mål: Deltagerne får en grundlæggende indføring i nodeskrivningsprogrammet Sibelius og er i stand til at indskrive, redigere, lave layout og tekstlægge musik i programmet.

Vestervig Kirkemusikskole / Konservatoriet i Aarhus, fredag d. 19. april og 24. maj 2013

Kurset var fuldttegnet med 10 deltagere. Undervisningen foregik i computerlokalet på konservatoriet i Aarhus.

Lokalet på konservatoriet er OK, men problemer med opsætningen af maskinerne den første undervisningsgang.

Generel tilfredshed takket være en særdeles kompetent underviser.

Vestervig / Konservatoriet i Esbjerg, fredag d 28. februar og 28. marts 2014

Kurset gennemført på konservatoriet i Esbjerg med 7 deltagere. Deltagerne udtrykte stor tilfredshed med kompetent og veltilrettelagt undervisning. En enkelt gav udtryk for ønske om et trin 2 på et højere niveau.

7.2 SAMMENFATNING

Deltagerne udtrykker i deres evalueringer generelt tilfredshed med indholdet og udbyttet af uddannelserne, men kommer ikke eksplicit med udsagn om uddannelsesmodellen. Det er derfor svært at danne et klart billede af brugernes syn på modellens anvendelighed. Dog må den store søgning til flere af uddannelserne, tages som et udtryk for at det indledende analysearbejde har afdækket kompetenceområder, hvor der er behov for efteruddannelse. I flere af deltagerevalueringerne er der udtrykt ønske om et fortsættelseskursus – udsagn som kan tolkes som ønske om fortsat progression og dermed også en systematik i uddannelserne.

Et gennemgående tema i evalueringerne er *tidspress* – navnlig i færdighedsfagene. Her har flere deltagere haft svært ved at nå målene for undervisningen indenfor den afsatte tid. Deltagerne har også givet udtryk for, at der i disse fag er stor spredning i deltagerforudsætningerne.

Også i de teoretiske fag har flere deltagere givet udtryk for manglende tid – her har det været det teoretiske indhold, som har fyldt på bekostning tid til praktiske øvelser.

Deltagernes og udbydernes tilkendegivelser må give anledning for at genoverveje tidsrammer, niveau og progression, når uddannelserne udbydes på ny.

8 EVALUERING AF MODELLEN OG BESKRIVELSESSYSTEMET

Evalueringen tager udgangspunkt i målsætningerne for projektet. Som et pejlemærke udtrykkes målopfyldelsen i succeskriterierne som er formuleret i projektansøgningen.

Succeskriteriet er: ... at få etableret en formaliseret efteruddannelsesstruktur indeholdende konkrete uddannelses tilbud, der sikrer målgruppen mulighed for en fortløbende faglig og personlig kompetenceudvikling, der modsvarer de stigende kompetencebehov.

Der er udviklet en efteruddannelsesstruktur, hvor uddannelserne er systematiseret i en model med 6 kompetenceområder. Modellen er dynamisk, så den kan rumme uddannelser indenfor alle væsentlige kirkemusikalske jobfunktioner. Uddannelserne har ikke været fastlagt fra modellens start, men er fortløbende udviklet i processen. Undervejs er ideer til uddannelser dukket op. Disse nye uddannelser har kunnet rummes i modellen, men de har også været med til at forme den. Modellens rummelighed og dynamik har her vist sig at være god.

I praksis har der vist sig at være særligt stort pres på området "Det musikalske håndværk" og især på uddannelsen "Klaverledsagelse i mange stilarter". Det må tages som et udtryk for, at der er et særligt stort behov på dette område, men måske også en grad af vanetænkning hos såvel uddannelsessøgende som udbydere i forhold til valg af fagområde.

Skal man som uddannelsesudbyder være med til at bryde vanetænkning og uddanne i det man, ud fra en analytisk tilgang, ser et behov for, kræver det god markedsføring og oplysning på anden måde. En barriere kan også være manglende tradition for efteruddannelse. Her må arbejdstagere, arbejdsgivere og uddannelsesudbydere i tæt samarbejde skabe gode vilkår for efteruddannelse på baggrund af de konkrete behov.

I forhold til den oprindelige tidsplan er projektet blevet forlænget med ca. et år, idet det har taget længere tid end først antaget "at løbe projektet i gang".

Mange faktorer har her spillet ind – bl.a. udvikling og publicering af uddannelserne, tilpasning af ansøgningsfrister til deltagerens frister i forhold til tilskud fra menighedsråd og oplysning om efteruddannelser i det hele taget.

Samlet set må modellens funktionalitet, sammenholdt med den store tilslutning fra kursusedtagere og tilbagemeldingerne om uddannelsernes relevans, tages som et udtryk for opfyldelsen af målsætningen for projektet. Modellen vil kunne rumme nye uddannelser og således tilgodese fremtidige behov og ønsker.

For at sikre at modellen, også når nye uddannelser føjes til, fortsat må have overskuelighed og klarhed, vil en revision være hensigtsmæssig. En revideret model kunne fortsat bestå af 6 kompetenceområder. Områderne udmøntes i uddannelsesområder, som igen består af en række uddannelser eller kurser. Endvidere forenkles titlerne på et par af kompetenceområderne for dermed at gøre områderne mere rummelige.

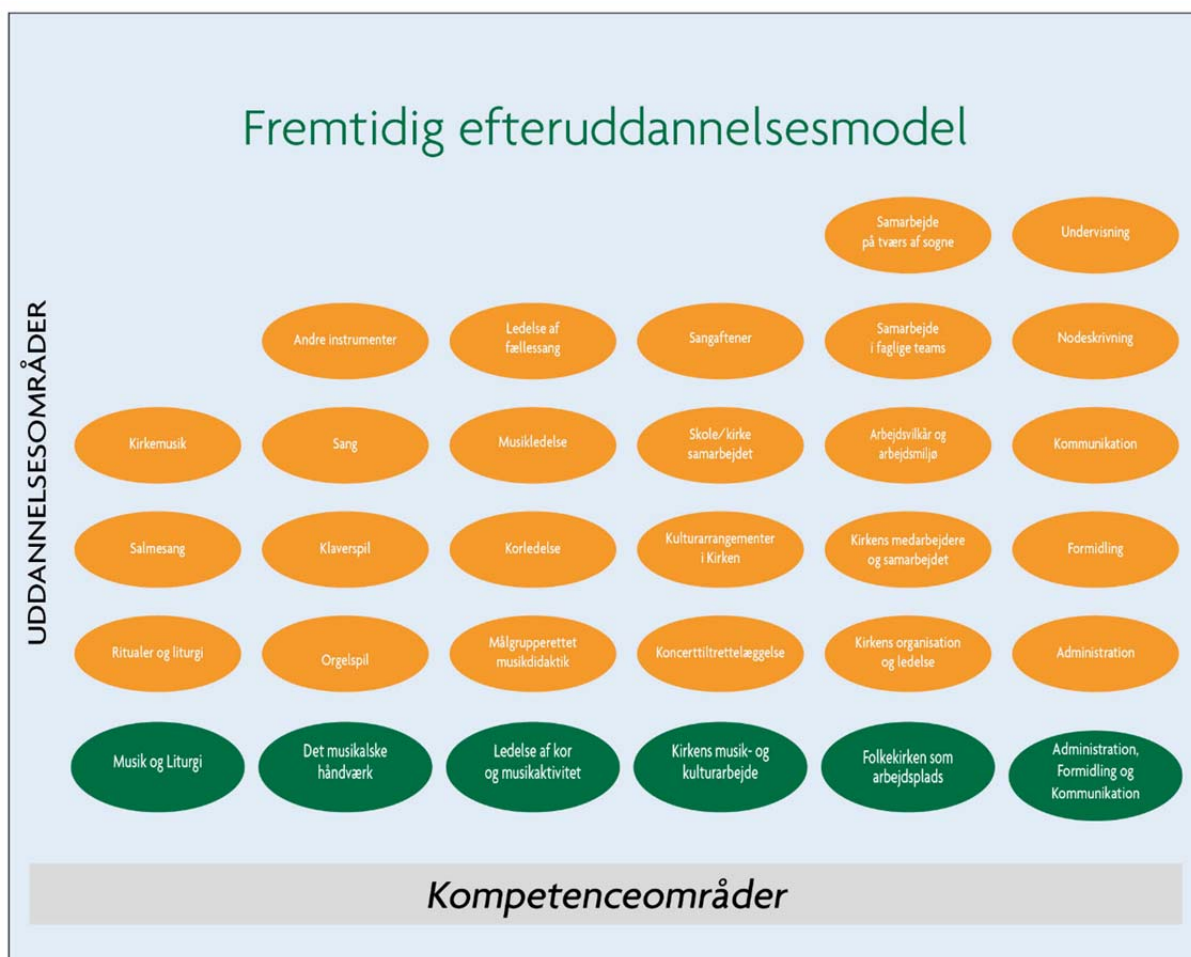
Første kompetenceområde, "Musik i liturgiens tjeneste", i den oprindelige model ændres til "Musik og Liturgi" og femte område, "Samspillet med menighedsråd, øvrige ansatte samt menigheden/kirkens brugere" kommer til at hedde "Folkekirken som arbejdsplads". Det sjette kompetenceområde "Administration, formidling og kommunikation" er en samling af redskabsfag. Området indeholder fag som elektronisk node-

skrivning, arbejdet med diverse administrative redskaber til budgetlægning, programskrivning, pressemeddelelser mv. Fag som pædagogik og didaktik hører også hjemme indenfor dette område.

De to sidste kompetenceområder, "folkekirken som arbejdsplads" og "Administration, formidling og kommunikation", adskiller sig fra de øvrige ved at være af mere almen karakter og kan således også have andre medarbejdere som målgruppe. En fremtidig model kunne se således ud:

1. Musik og liturgi
2. Det musikalske håndværk
3. Ledelse af kor og musikaktivitet
4. Kirkens musik og kulturarbejde
5. Folkekirken som arbejdsplads
6. Administration, formidling og kommunikation

Forslaget til en fremtidig model bygger på erfaringerne fra grundmodellen med de anførte tilretninger. En væsentlig ændring er, at de gule "bobler" er kategorier af uddannelser (uddannelsesområder) som kan indeholde flere kurser eller uddannelser.

Beskrivelsessystemet

Beskrivelsessystemet har fungeret som et nyttigt redskab til markedsføring af uddannelserne og til at sikre ensartethed i indhold og omfang med skiftende udbydere. Beskrivelseskabelonerne er gennem forløbet blevet tilpasset behovet for informationer og er præciseret i forhold til målgrupperne for informationerne – f.eks. viste det sig ikke at være hensigtsmæssig at benytte skabelonernes vedledningstekst til underviserne på markedsføringsteksterne, beregnet for opslag på hjemmesiden.

I styregruppen kunne bl.a. kirkemusikskolerne med følgende udtalelse melde positivt tilbage omkring genkendeligheden i markedsføringen:

Den koordinerede markedsføring og det ensartede look er et "scoop" med sin genkendelighed overfor menighedsrådene. Det kan overvejes, hvordan provstiindgangen kan anvendes til at intensivere markedsføringen. (Styregruppe - ref. 03.05.2013)

9 MODELLENS FREMTID MED UDGANGSPUNKT I DE NUVÆRENDE SAMARBEJDSRELATIONER

Projektets overordnede formål er opfyldt. Der er udviklet en efteruddannelsesmodel og et beskrivelsessystem og mere end 200 deltagere har afprøvet en række enkeltstående efteruddannelser indenfor kirkemusikalske og IT-fagområder. Deltagerne har overvejende vurderet det faglige indhold som relevant og svarende til behovet, men mange deltagere har også udtrykt ønske om videreførelse af kurset på et trin 2.

Annonceundersøgelsen pegede på at menighederne ofte ønsker kirkemusikere med en særlig kompetenceprofil. Dette vil kunne imødekommes i en videreførelse, som bygger på dette projekts uddannelsesstruktur. Det kunne ske ved at samle allerede udviklede fag - suppleret med nye - i nogle praksisrettede fagpakker, som vil udgøre en samlet kompetenceprofil som fx Minikonfirmandunderviser, Leder af folkelig fællesang, Korarbejdet i provstiet og Deltagelse i skole-/kirkesamarbejdet.

Udvikling af sådanne fagpakker vil kunne imødekomme såvel kirkemusikernes ønsker om efteruddannelse på et højere niveau som menighedernes behov for medarbejdere med særlige kompetencer. Samlet set vil det modsvare professionsrollernes forandring, som også er kendetegnende for det kirkemusikalske arbejdsfelt.

Det har været en styrke at modellen er udviklet og afprøvet på baggrund af et tæt samarbejde mellem arbejdstagere, arbejdsgivere og uddannelsesudbydere. Samarbejdet er dels kommet til udtryk gennem parternes deltagelse i styregruppen og dels i kraft af de tre kirkemusikskolers indbyrdes koordinering af udviklingsarbejde og uddannelsesudbud.

I det fremtidige efteruddannelsesarbejde med modellen som grundstruktur er disse samarbejdsrelationer vigtige for at sikre partsindflydelse fra arbejdstagere og arbejdsgivere og for at sikre fordeling og geografisk spredning af uddannelsesudbuddene.

I tillæg til disse samarbejdsrelationer kunne et aftagerpanel med repræsentanter fra kirkemusikernes gejlige samarbejdspartnere – præster og provster – tilføre signaler om kirkens behov for kirkemusikalsk efteruddannelse. I sidste instans er det de konkrete behov for efteruddannelse som skal være rammedannende for udvikling og udbud af efteruddannelser.

10 BILAG

1. Empirisk undersøgelse af stillingsannoncer
2. Projektbeskrivelse vedr. "Kirkemusikalsk kompetenceudvikling i folkekirken"
3. Projektbeskrivelse vedr. "Fagligt relevante IT-efteruddannelser målrettet organister og kirkesangere"
4. Skabelon til beskrivelse af efteruddannelser
5. Skabelon til deltagerevaluering
6. Fortegnelse over udbudte uddannelser
7. Presseomtale af projektet

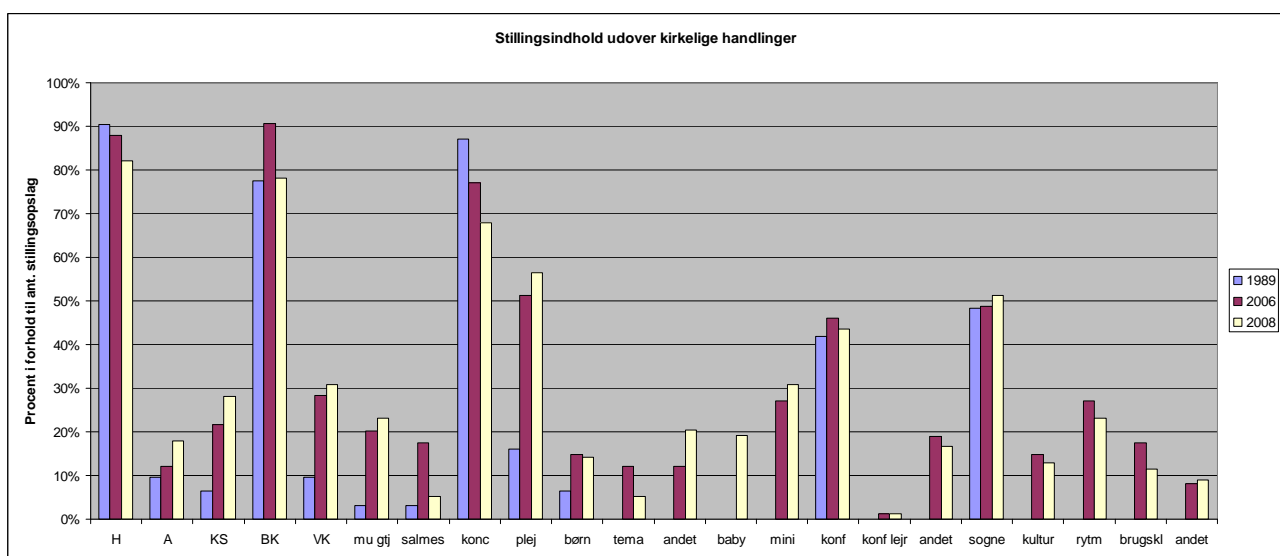
Undersøgelse af stillingsopslag i FPO's fagblad

1989 – 2006 – 2008

Udført i 2009 for FPO af Knud Damgaard Andersen

Undersøgelsen udført ved systematisk læsning af stillingsannoncer i de nævnte årgange af PO-bladet. Angivelse af forskellige aktiviteter er omhyggeligt kategoriseret og registreret i et regneark.

Metoden vurderes til at give et valid billede af tendenser, som tegner sig af menighedsrådenes udtrykte forventninger til en kommende organist, idet stillingsopslagene har en repræsentativitet på 10 – 15 % i forhold til den samlede stillingsmasse på den pågældende årgang.

Pindediagrammet viser at der inden for de senere år er en stor mangfoldighed af kompetencer, som menighedsrådene efterspørger.

- Korarbejdet differentieres med korskole, børnekor, ungdomskor og voksenkor.
- Koncerterbegrebet omfatter tillige musikgudstjenester og salmesangsaftener.
- Nye gudstjenesteformer som temagudstjenester, fyraftensgudstjenester, spaghettigudstjenester, gossell- og meditationsgudstjenester udvider gudstjenestebegrebet.
- På det pædagogiske og formidlingsmæssige område ønskes organistens medvirken i konfirmand- og minikonfirmandundervisning, på konfirmandlejr, i forbindelse med baby-salmesang, til opsætning af konfirmand-musicals samt til formidling af kultur og folkelig fællessang ved arrangementer i kirkecentre og konfirmandstuer.
- Og, endelig har nye musikgenrer udfordret den klassiske kirkemusik med deraf følgende ønske om at organisten er i stand til at mestre andre instrumenter end orglet, at organisten kan begå sig i de rytmiske musikgenrer og gossell

Nye aktiviteter fremgår at søjlerne "Andet" og "Baby" – det er aktiviteterne spaghetti-gudstjenester og baby-salmesang som nævnes i ca. hvert femte stillingsopslag. I 2008 ses en svag nedtoning af såvel korarbejdet som koncertvirksomheden. Til gengæld er der i mange annoncer en klar fokusering på den rytmiske musik – dog uden nogen nærmere genremæssig præcisering.

På det kvalitative område nævnes i mange annoncer: kirkeligt engagement, liturgisk indsigt, samarbejdsevner, faglig dygtighed, fleksibel og åbenhed overfor nye udfordringer.

I flere annoncer udtrykkes forventningerne til den kommende organist i sparsomme vendinger – i stedet henviser man til mere fyldige beskrivelser på kirkernes hjemmesider. Denne annonceringspraksis medfører en øget usikkerhed i benyttelsen af materialet som genstand for analyser og tolkninger.

Annonce fra 2006:

ORGANIST VED TOFTLUND KIRKE

Stillingen som organist ved Toftlund kirke, Ribe stift, er ledig til besættelse snarest.

Stillingen er en PO-stilling, **kvote 100**, i lønramme 23-26 med ansættelse på tjenestemandslignende vilkår.

Vi ønsker en organist

- der vil engagere sig i gudstjenester og menighedslivet i det hele taget
- der vil overtage kirkens børne- og ungdomskor samt det frivillige voksenkor
- der i samarbejde med præsterne har minikonfirmander
- der har lyst og evne til at spille rytmisk musik i forbindelse med blandt andet børne og ungdomsgudstjenester
- der er åbne for nye tiltag med henblik på kirkens liv og vækst
- der vil bo i eller i nærheden af sognet

Vi tilbyder:

- et Marcussen-orgel med 16 stemmer, 2 manualer og pedal, renoveret og udbygget i 1999
- et levende gudstjenesteliv og flere kirkelige foreninger
- en engageret medarbejderstab og et godt samarbejde
- gode øvelokaler i sognegård med adgang til kontor
- et nærværende og forhandlingsvenligt menighedsråd
- et sogn med mulighed for mange fritidsaktiviteter for hele familien

Toftlund Sogn har 3.860 indbyggere. Der er plejehjem med gudstjeneste hver 3. uge.

Udover søndagens gudstjenester har vi konfirmand- og minikonfirmandgudstjenester, spaghetti-gudstjenester, enkelte koncerter og salmesangsaftener.

Der er klaver i sognehuset „Herredstedgaard” og i kirken.

Toftlund Sogn ligger midt i Sønderjylland og vil fra 2007 høre under Tønder Kommune.

Der er skole med overbygning, kommunal musikskole, studenterkursus, musik- og teaterhøjskole, sportshaller, friluftsbad, biograf og mange foreninger af sportslig og kulturel art.

Nærmere oplysning om stillingen kan fås hos sognepræst Gerda G. Melchiorson, tlf. 74 83 14 43, eller hos menighedsrådsformand Dorthe Thorgaard, Østervang 3, 6520 Toftlund, tlf. 74 83 27 83, til hvem ansøgninger indsendes inden mandag den 24. april.

Annonce fra 1989:

Stillingen som organist ved **Tinglev kirke** i Ribe Stift er ledig. Kvote 60%.

Det påhviler organisten at varetage ledelse af kor, at afholde mindst 7 koncerter årligt samt at medvirke ved menighedsmøder.

Ansøgninger skal være Tinglev menighedsråd i hænde senest ansøgningsfristens udløbsdag kl. 18.00. Stillingens regulativ kan rekvireres hos sognepræsten, Hovedgaden 112, 6360 Tinglev.

Indsats/projekt støttet af udvalg¹

<p>Titel Kirkemusikalsk kompetenceudvikling i folkekirken Udvikling, implementering, afprøvning og markedsføring af en efteruddannelsesmodel for organister (til og med KVVU-niveau) og kirkesangere i folkekirken</p> <p>Projektnummer <i>Tildeles af SCKK.</i></p>
<p>Institutionsoplysninger <i>Adresse:</i> Frederiksholms Kanal 21, Postboks 2123, 1015 København K, km@km.dk <i>CVR-nummer:</i> 59743228 <i>Konto-nummer:</i> Danske Bank, reg.nr. 0216, kontonr. 4069 036 171 <i>EAN-nummer:</i> 5798000818637 <i>Kontaktperson:</i> Specialkonsulent Rasmus Rex</p>
<p>Til overvejelse/til beslutning Til beslutning.</p>
<p>Målgruppe Organister til og med KVVU-niveau og kirkesangere i den danske folkekirke.</p>
<p>Branche/institution/organisation/ministerium Kirkeministeriet</p>
<p>Tilskudsbehov Det samlede tilskudsbehov er på kr. 615.000, jf. det opstillede budget under ”økonomi”.</p>
<p>Problemstillinger/udfordringer/fokuspunkter I løbet af de seneste 20 år har der vist sig et stigende behov for en ny type kirkemusiker, som skal kunne andet og mere end at spille og synge til gudstjenester og kirkelige handlinger, lede kor, arrangere koncerter samt medvirke en enkelt gang hos konfirmanderne.</p> <p>Organisternes og kirkesangernes arbejdsgivere, menighedsrådene, efterspørger i stadig stigende omfang fagligt og kirkeligt engagerede kirkemusikere, der både mestrer et bredt musikalsk spektrum til understøttelse af kirkens budskab og er i stand til pædagogisk at formidle musik til en bred gruppe af modtagere med vidt forskellige forudsætninger og musikalske præferencer.</p> <p>Uanset kirkemusikskolernes fortløbende fornyelse og ajourføring af de grundlæggende uddannelser for organister og kirkemusikere, er der til stadighed et stigende uddannelsesmæssigt efterslæb hos de allerede uddannede kirkemusikere. Der eksisterer for de øvrige faggrupper i folkekirken i dag et veludbygget efteruddannelsessystem, mens der kun findes sporadiske efteruddannelses tilbud til organister og kirkemusikere.</p>
<p>Formål På baggrund af definition af de kompetencer, som kan afspejle kirkemusikkens centrale rolle i den folkekirkelige udvikling i alle dens aspekter, skal der udvikles en systematisk, sammenhængende og strategisk funderet efteruddannelsesstruktur, der både konkret kan imødekomme de aktuelle kompetencebehov og overordnet bidrage til og udbygge den kirkemusikalske udvikling i folkekirken. Som en integreret del af projektet kompetenceudvikles 120–150 kirkemusikere inden for udvalgte områder i forbindelse med afprøvning og evaluering af pilotforløb.</p>
<p>Relatering til SCKK's 5 strategiske indsatsområder: Projektet understøtter en strategisk og systematisk kompetenceudvikling af organister og kirkemusikere inden for folkekirken og sikrer herigennem et kompetenceløft til alle i målgruppen samtidig med at grundlaget for faglig og personlig udvikling af organister</p>

¹ Rubrikkerne udfyldes kun, såfremt det er relevant ift. det konkrete projekt/den konkrete indsats. Når en rubrik er udfyldt, slettes den vejledende tekst i kursiv.

og kirkemusikerne forbedres.

Indhold/aktivitet

Der skal udvikles en systematisk, sammenhængende og strategisk efteruddannelsesstruktur, der på én gang imødekommer de aktuelle behov for konkrete efteruddannelsesaktiviteter, der kan dække de konstaterede kompetencebehov og samtidig bidrage til den kirkemusikalske udvikling i folkekirken.

Kompetencebehovene kan dækkes via en uddannelsesmodel, som definerer væsentlige kompetenceområder med tilhørende ét eller flere efteruddannelsesområder. Hvert efteruddannelsesområde skal kunne rumme en eller flere konkrete efteruddannelser. Der skal løbende kunne tilføjes og fjernes kompetence- og efteruddannelsesområder samt enkeltstående efteruddannelser for at sikre at modellen og dermed udbuddet til stadighed er relevant og tidssvarende.

Modellens elementer defineres som følge:

- Et **kompetenceområde** definerer et felt, som kirkesangeren/organisten skal være kompetent indenfor, dvs. være i stand til at udføre arbejdsopgaverne og mestre arbejdsfunktionerne.
- Et **efteruddannelsesområde** angiver et tematisk emneområde inden for hvilket, der udvikles en eller flere efteruddannelser.
- En **efteruddannelse** beskrives med et handlingsorienteret mål, som (så vidt muligt) angiver, hvilke(n) arbejdsfunktion(er) deltageren kan udføre efter gennemført uddannelse samt en titel. Deltagerforudsætninger anføres. Desuden udarbejdes en lektionsplan. (Beskrivelsesystemet harmoniseres med standarden i den nationale danske kvalifikationsramme (NQF), som er ved at blive implementeret i det erhvervsrettede uddannelsessystem).

Der beskrives og opstilles en overordnet model, som skal være realistisk i forhold til menighedsråd og ansattes muligheder for kompetenceudvikling og efteruddannelse. Udvalgte uddannelser udvikles, afprøves og evalueres som led i nærværende projekt som pilotforløb. Men modellen er tænkt, så enkelte uddannelser fremover udvikles successivt efter behov. Som led i pilotforløbene udarbejdes der en markedsføringsplan, som sikrer, at tilbuddene når ud til alle menighedsråd, organister og kirkemusikere. Det forventes, at en del af efteruddannelsestilbuddene vil blive udbudt af kirkemusik-skolerne, som råder over de nødvendige kompetencer.

Brug af det offentlige uddannelsessystem og eksisterende værktøjer

Organister med en PO-eksamen og kirkemusikere med en længerevarende uddannelse er uden for AMU's udviklingsmålgruppe. Der kan derfor ikke udvikles målrettede AMU-uddannelser til disse målgrupper. Efteruddannelsesmodellen kan dog indeholde relevante AMU-uddannelsestilbud inden for FKB "Praktisk kirketjeneste", som er udviklet og målrettet kirkefunktionærer bredt.

Overførselsværdi/brugbarhed

Den udviklede model og de udviklede/afprøvede efteruddannelser skal danne det fremtidige grundlag for det fremtidige arbejde i menighedsrådene med strategisk, systematisk kompetenceudvikling af kirkemusikerne i lyset af folkekirkens både kirkemusikalske og strukturelle udvikling. De opnåede resultater bliver således brugbare i hele folkekirken.

Succeskriterier

Succeskriteriet er at få etableret en formaliseret efteruddannelsesstruktur indeholdende konkrete uddannelsestilbud, der sikrer målgruppen mulighed for en fortløbende faglig og personlig kompetenceudvikling, der modsvarer de stigende kompetencebehov.

Økonomi

Projektledelse og koordinering – 40.000

Udvikling og beskrivelse af efteruddannelsesmodel – 20.000

Udvikling af system for ensartet beskrivelse af efteruddannelser med skabelon – 15.000

Udvikling og beskrivelse af 10 efteruddannelser – 200.000

Udarbejdelse af markedsføringsplan – 10.000

Afprøvning af de udviklede efteruddannelser (tilskud til deltagerbetaling) – 300.000

Evaluerings af uddannelsesmodel og de afprøvede uddannelser – 30.000

I alt kr. 615.000

Periode

Der sigtes mod at præsentere en overordnet model med kompetence- og uddannelsesområder med et par tilhørende konkrete uddannelsesstilbud i efteråret 2010.

Forankring

Folkekirkens brancheudvalg besluttede på sit møde d. 21/8 2009 at nedsætte en arbejdsgruppe med fokus på efteruddannelses- og kompetencemuligheder for kirkesange og organister til og med KVVU-niveau (PO-eksamen). Arbejdsgruppen er sammensat af repræsentanter fra Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, FPO og Dansk Kirkemusikerforening. Desuden deltager kirkemusikskolerne og SCKK i arbejdet.

Arbejdsgruppen har afdækket efteruddannelsesbehov, nuværende efteruddannelsesmuligheder, skitseret et forslag til en uddannelsesmodel og på denne baggrund udarbejdet nærværende projektbeskrivelse efter beslutning på udvalgets møde d. 6/4.

Organisering/ansvarsfordeling/tilskudsmodtager

Kirkeministeriet er tilskudsmodtager og overordnet ansvarlig for projektet. Der indgås kontrakt med ekstern konsulent om udførelse af arbejdet. Ekstern konsulent fungerer som projektleder. Den af Folkekirkens brancheudvalg nedsatte arbejdsgruppe fungerer som styregruppe.

FPO, Dansk Kirkemusiker Forening og Landsforeningen af menighedsråd deltager i markedsføringen af pilotforløbene via deres hjemmesider.

Indsats/projekt støttet af udvalg¹

<p>Titel Fagligt relevante it-efterruddannelser målrettet organister og kirkesangere.</p> <p>Projektnummer <i>Tildeles af SCKK.</i></p>
<p>Institutionsoplysninger <i>Adresse: Frederiksholms Kanal 21, Postboks 2123, 1015 København K, km@km.dk</i> <i>CVR-nummer: 59743228</i> <i>Konto-nummer: Danske Bank, reg.nr. 0216, kontonr. 4069 036 171</i> <i>EAN-nummer: 5798000818637</i> <i>Kontaktperson: Specialkonsulent Rasmus Rex</i></p>
<p>Til overvejelse/til beslutning Til beslutning om tilskud</p>
<p>Målgruppe Organister (til og med PO-niveau) og kirkesangere i Den Danske Folkekirke</p>
<p>Branche/institution/organisation/ministerium Kirkeministeriet</p>
<p>Tilskudsbehov Det samlede tilskudsbehov er på kr. 308.000, jf. det opstillede budget under ”økonomi”.</p>
<p>Problemstillinger/udfordringer/fokuspunkter It anvendes som redskab på enhver moderne arbejdsplads og også i folkekirken, hvor det i stigende grad stilles til rådighed for kirkemusikere. På organist- og kirkesangerområdet bruges it som arbejdsredskab i forbindelse med formidling, præsentation, annoncering, kommunikation, planlægning og specielt til opsætning af noder til kor og instrumentalmusik. Når det drejer sig om it-færdigheder, der knytter sig til et musikfagligt indhold samt kirkemusikerpraksis, efterspørges der i stigende grad tilbud om efteruddannelse, idet temaer af den art ikke indeholdes i grunduddannelserne og udbuddet af efteruddannelseskurser er meget sporadisk.</p>
<p>Formål Udvikling, markedsføring og gennemførelse af særlige it-uddannelser med et relevant fagligt indhold for kirkemusikere. Som en integreret del af projektet kompetenceudvikles 120–150 kirkemusikere inden for it.</p>
<p>Relatering til SCKK's 5 strategiske indsatsområder: Projektet understøtter kirkemusikeres strategiske og systematiske kompetenceudvikling på it-området til gavn for såvel arbejdspladsens specielle som den ansattes mere generelle it-kompetencer.</p>
<p>Indhold/aktivitet Udvikling af en model en særlig it-indsats målrettet allerede definerede arbejdsområder for organister og kirkesangere. It-indsatsen grupperer sig omkring følgende faglige områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brug af it i den musikalske arbejde, korledelse, instrumental spil (elektronisk notedeskrivning) • Brug af it til præsentation af koncertarrangementer mv. (programmer, plakater, hjemmeside) • Brug af it til administration/planlægning – både af eget arbejde og af korarbejde (indkaldelser, registrering af fremmøde mv.)

¹ Rubrikkerne udfyldes kun, såfremt det er relevant ift. det konkrete projekt/den konkrete indsats. Når en rubrik er udfyldt, slettes den vejledende tekst i kursiv.

Som en del af indsatsen indarbejdes et tilbud om en indledende testning af organister og kirkesangeres it-kompetencer med henblik på certificering af allerede erhvervede kompetencer samt afdækning af den enkeltes behov for særlige tiltag på området i overensstemmelse med SCKK's DO-IT-indsats.

Brug af det offentlige uddannelsessystem og eksisterende værktøjer

AMU's it-uddannelser kan benyttes af kirkemusikere på lige fod med øvrige kirkefunktionærer, selv om de ikke tilhører AMU's udviklingsmålgruppe, dvs. med samme deltagerbetaling, men uden VEU-godtgørelse og tilskud til kost, logi og transport. Skolerne må dog ikke markedsføre AMU-uddannelser målrettet medarbejdergrupper uden for udviklingsmålgruppen.

Den indledende testning og certificering benytter sig af mulighederne i det allerede udviklede "DO IT"- projekt.

Overførselsværdi/brugbarhed

Erfaringerne fra de gennemførte it-forløb samt de nyudviklede uddannelser og undervisningsmaterialer vil fremover blive brugt i forbindelse med it-opkvalificering af kirkemusikere.

Succeskriterier

At der opbygges og afprøves en systematisk og målrettet it-indsats, som indskrives i en systematisk efteruddannelsesstruktur for kirkemusikere.

Økonomi

Projektledelse og koordinering – 12.000

Udvikling og beskrivelse af it-opkvalificeringsmodel – 6.000

Udvikling af 2 uddannelser inden for elektronisk nodeskrivning inkl. undervisningsmateriale – 40.000

Tilpasning/udvikling af 4 uddannelser inden for præsentation og administration/planlægning inkl. udvikling af målrettet undervisningsmateriale – 40.000

Udarbejdelse af markedsføringsmateriale – 6.000

Afprøvning af de udviklede efteruddannelser (tilskud til deltagerbetaling mv.) – 192.000
2 afprøvninger pr. uddannelse, budgetteret til 2 x (6 x 2 kursusdage à kr. 8.000)(12 deltagere)

Evaluerings af afprøvede uddannelser – 12.000

I alt kr. 308.000

Periode

Der sigtes mod at præsentere et samlet it-uddannelsesudbud målrettet organister og kirkesangere i efteråret 2010 til gennemførelse primo 2011.

Forankring

Folkekirkens brancheudvalg besluttede på sit møde d. 21/8 2009 at nedsætte en arbejdsgruppe med fokus på efteruddannelses- og kompetencemuligheder for kirkesangere og organister til og med KVVU-niveau (PO-eksamen). Arbejdsgruppen er sammensat af repræsentanter fra Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, FPO og Dansk Kirkemusikerforening. Desuden deltager kirkemusikskolerne og SCKK i arbejdet. Arbejdsgruppen har løbende drøftet kompetencebehov inden for it og besluttet at ansøge CLOPU om midler til en særlig it-indsats målrettet organister og kirkesangere. AMU-Fyn har været tilknyttet som konsulent i afklaringsprocessen.

Organisering/ansvarsfordeling/tilskudsmodtager

Kirkeministeriet er tilskudsmodtager og overordnet ansvarlig for projektet. Der indgås kontrakt med ekstern konsulent(er) om udførelse af arbejdet. Ekstern konsulent fungerer som projektleder. Den af Folkekirkens brancheudvalg nedsatte arbejdsgruppe fungerer som styregruppe og kommer herunder med forslag til indhold, koordinering og markedsføring af indsatsen. FPO, Dansk Kirkemusiker Forening og Landsforeningen af menighedsråd deltager i markedsføringen af it-tilbuddene via deres hjemmesider.

Uddannelsesbeskrivelse	
Titel	Max 50 tegn (incl. mellemrum)
Beskrivelse	<p>Web-søgetekst til Uddannelsesguiden.dk og Kirkeuddannelse.dk (3 linjer, max 300 tegn)</p> <p>Kort markedsføringsorienteret beskrivelse af hvad deltageren kan forvente af uddannelsen</p>
Målgruppe	Afgrænsning af målgruppen - (fx " Kirkesangere og organister med kirkemusikolernes grunduddannelse eller mindst 2 års praksiserfaring")
Mål	Uddannelsens mål beskrevet handlingsorienteret med angivelse af hvad deltageren konkret kan/er i stand til efter gennemført uddannelse
Varighed	Angives i lektioner eller dage - (enkelte dage eller sammenhængende forløb)
Eksamen	Udstedelse af bevis (tilfredsstillende deltagelse / prøve / afsluttende projekt etc.)

Økonomi	Indplacering i taksigrupper
Kvalifikationsniveau	Indplacering i den danske kvalifikationsramme for livslang læring – (kvalifikationsrammen går fra niveau 1-8 og definerer det forventede udbytte af undervisningen)
Placering i uddannelsesstruktur	<p>Kompetenceområde</p> <p>- del af uddannelse</p>
Detaljerede oplysninger	
Indhold	<p>Angivelse af delmål og undervisningsemner</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
Varighed	<p>Angives i lektioner eller dage - (enkelte dage eller sammenhængende forløb)</p> <p>Obligatorisk hjemmearbejde udover alm. forberedelse (fx udarbejdelse af projektopgave)</p>
Undervisningsmaterialer	Angivelse af obligatorisk undervisningsmateriale (litteratur, udstyr, nodesamlinger mv.)
Holdstørrelse	Max. og min. for gennemførelse Evt. individuel undervisning

Deltagerforudsætninger/	<p>Tidligere gennemført uddannelse/efteruddannelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - har beskæftiget sig med følgende stofområde - er i besiddelse af viden/færdigheder... - har læst / har spillet/sunget følgende værker
Økonomi/Pris	<p>Nøjløst deltagerpris</p> <ul style="list-style-type: none"> + evt. tillæg for individuel undervisning + evt. tillæg for kost og logi i forbindelse med internat + evt. muligheder for tilskud / refusion
Eksamen / Betingelse for udstedelse af uddannelsesbevis	<p>Udstedelse af bevis (tilfredsstillende deltagelse efter underviserens vurdering / prøve / afsluttende projekt etc.)</p>
Tekst på bevis	<p>Deltagerens henvendte kompetencer efter endt uddannelse (= de handlingsorienterede mål)</p>
Tid og sted	<p>Tid og sted for uddannelsens afvikling</p>
Underviser(e)	<p>Underviserens navn titel og fagområde</p>
Tilmelding	<p>Tilmelding senest d. xxxxx til XXXXXXXXXXX (adressat), xxxxx (adresse) Tlf. Email:</p>

Vejledning til underviserne	
Lektionsplan	<p>Vejledende lektionsplan med angivelse af emner, arbejdsform samt undervisere</p>
Undervisningsform/ pædagogisk metode	<p>Teori / praksis / Forelæsning / gruppearbejde / Proces / produkt Hold / individuel Forberedelse / hjemmeopgaver</p>
Eksamen / Evaluering	<p>Evaluering af deltagerens faglige udbytte</p> <ul style="list-style-type: none"> - evalueringsmetode - meddelelsesform / certificering
Undervisningsmaterialer	<p>Anvendt litteratur, kompendier, anden undervisningsmateriale samt forslag til opgaver</p>
Undervisningsforløb og opgaver	<p>Vejledende detaljerede undervisningsforløb med eksempler på opgaver fx anvendte cases</p>
Underviserens forudsætninger	<p>Angivelse af underviserens niveaumæssige faglige forudsætninger</p>

(Kurstitel ...)

EVALUERINGSKEMA

Kursusdato:

Kursussted:

Navn:

BEMÆRK: Mulighed for yderligere kommentarer på bagsiden.

(Sæt ring om et tal (6 er bedst) eller bogstav)

1	Levede undervisningen som helhed op til dine forventninger til kurset?	1 2 3 4 5 6
2	Hvordan oplevede du forholdet mellem teori og praksis?	A. For lidt teori B. Passende forhold C. For lidt praksis
3	Synes du styringen af undervisningen var	A. For løs B. Passende C. For stram
4	Har kurset givet dig forudsætninger for at XXXXXXX	A. Ja, helt sikkert B. Ja, det tror jeg C. Ved ikke D. Nej
5	Har kurset givet dig forudsætninger for at XXXXXXX	A. Ja, helt sikkert B. Ja, det tror jeg C. Ved ikke D. Nej
6	Hvad synes du om lokale- og udstyrsforholdene?	1 2 3 4 5 6
7	Hvad synes du om forplejningen?	1 2 3 4 5 6
8	Hvad synes du om kurset som helhed?	1 2 3 4 5 6
9	Savnede du tid til områder, som er væsentlige for dit arbejde med XXXXXX	Skriv på bagsiden...

KOMMENTARER PÅ BAGSIDEN →

Programmet for de enkelte dage	Deltagerens kommentarer til programmet
Xxxxdag d. xx. xxx. <ul style="list-style-type: none">- xxxx- xxxx- xxxx	
Xxxxdag d. xx. xxx. <ul style="list-style-type: none">- xxxx- xxxx- xxxx	
Xxxxdag d. xx. xxx. <ul style="list-style-type: none">- xxxx- xxxx- xxxx	
Xxxxdag d. xx. xxx. <ul style="list-style-type: none">- xxxx- xxxx- xxxx	
Xxxxdag d. xx. xxx. <ul style="list-style-type: none">- xxxx- xxxx- xxxx	

Efteruddannelser under kirkemusikerens kompetenceområder

1. Musikken i liturgiens tjeneste

<p>Gudstjenestens liturgi, salmer og musik</p> <p>Der arbejdes med samarbejdet om tilrettelæggelse og gennemførelse af gudstjenesten - Den ligeværdige dialog på baggrund af musikerfaglighed og liturgisk forståelse.</p> <p>Deltagerne udarbejder gudstjenesteforløb og afprøver disse i praksis.</p> <p>Gennemgang af gudstjenesterelevant repertoire og øvelse i at foretage begrundet valg af gudstjenestens musik.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Salmer og musik ved kirkehandlinger og særlige gudstjenester</p> <p>Der arbejdes med musikvalget til kirkelige handlinger og særlige gudstjenester. Hvordan imødekommes kirkens brugere mht. særlige musikønsker og hvordan begrundes valget?</p> <p>Der arbejdes med særlige gudstjenesteformer fx. børne-/familiegudstjenester, musikgudstjenester, friluftsgudstjenester, alle helgen og høst.</p> <p>Deltagerne udarbejder og afprøver et eksperimenterende gudstjenesteforløb.</p> <p style="text-align: right;">læs mere lektionsplan</p>	
<p>Tekst og tale - levér dit budskab overbevisende</p> <p>Kurset giver en forståelse af den retoriske situation, af hvad en oplæsning kræver og hvordan man træner sin talestemme.</p> <p>Hvordan engagerer man tilhørerne i bønnerne?</p> <p>Hvordan videreformidler man fortolkninger af forskellige tekster?</p> <p>Hvordan giver man meddelelser, og præsenterer koncerter bedst muligt?</p> <p>Skal ældre sang- og salmetekster udtales "gammeldags"?</p> <p>Er der en autoriseret udtale af kirkelatin?</p> <p>Stemme, kropssprog og nærvær er fortolkerens vigtigste redskaber.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	

2. Det Musikalske håndværk

<p>Salmespil - salmesang og det musikalske samarbejde</p> <p>Deltagerne arbejder med egne færdigheder i henholdsvis salmesang og kirkespil og arbejder med udførelse af solosange med akkompagnement.</p> <p>Undervisning i sang og orgelspil på mindre hold eller solo. Gennemgang af sang- og orgelrepertoire til gudstjenestebrug. Undervisning og instruktion i fremførelse af solosange med akkompagnement.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Det solistiske orgelspil i gudstjenesten</p> <p>Deltagerne får kendskab til relevant gudstjenesteeget musik og arbejder med det solistiske orgelspil til gudstjenestebrug.</p> <p>Undervisning i orgelspil på mindre hold eller solo. Gennemgang af orgelrepertoire til gudstjenestebrug. Undervisning i registreringspraksis og opførelsespraksis.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	

<p>Orgelimprovisation i gudstjenesten</p> <p>Deltageren opnår fortrolighed med anvendelse af improvisation i gudstjenestesammenhæng. Der arbejdes med udførelse af improviserede satser ud fra forskellige modeller og formskemaer. Undervisningen foregår dels på hold og dels som individuel øvning og undervisning</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Klaverledsagelse i mange stilarter</p> <p>Lære om forskellige stilistiske tilgange til at akkompagnere fællessang på en inspirerende måde. Der arbejdes med melodier fra koralbogen, højskolesangbogen samt andre sang- og salmeudgivelser.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Solosang til gudstjenester og kirkelige handlinger - repertoirekursus for kirkesangere</p> <p>Få udvidet dit repertoire af salmer og sange til anvendelse i kirken. Lær flere solosange i forskellige genrer til anvendelse ved bryllupper, begravelser, musikgudstjenester og kirkekoncerter. Kurset henvender sig til kirkesangere og andre kirkemusikere.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
3. Ledelse af sang, kor og musikaktivitet	
<p>3 kursusmoduler i én samlet pakke</p> <p>1. Arrangement for kor og vokalensembler</p> <p>Deltagerne udarbejder et antal satser til praktisk anvendelse for eget kor. Der arbejdes med valg af tekster i forhold til kirkeåret. Vurdering af sværhedsgrad af udarbejdede satser. Forenkling, herunder uddynding af eksisterende satser. Tilføjelse af vokale og instrumentale stemmer til melodier. Valg af notationsform, herunder solmisation. Såvel bearbejdelse af eksisterende satser, som udarbejdelse af helt selvstændige satser.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p> <p>2. Klaverakkompagnement til ledelse af fællessang og til korarbejde</p> <p>Deltageren arbejder med at kunne lede fællessang fra klaveret i mange genrer og stilarter, og med at anvende klaveret til korindstudering samt akkompagnement af koret. Flg. emner inddrages: principper for indstudering med andre; realisation af becifrede satser; gehørspil af kendte (populære) sange; reduktion af eksisterende satser.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p> <p>3. Sangstemmens brug til korarbejde og ledelse af fællessang</p> <p>Deltageren kan med sin egen sang forstå og lede fællessang, også uden at der akkompagneres, og kan på samme måde indstudere sange og korstemmer med andre. Der inddrages emner som generel stemmedannelse; principper for indstudering; udtalelære med henblik på formidling af tydelig, og dog naturlig tekstudtale. Det praktiske håndværk som forsanger indøves, såsom at finde passende starttone, tempo, puls ved igangsætning, overgang mellem vers.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	

4. Kirkens musik- og kulturarbejde	
<p>Koncerttilrettelæggelse og kommunikation med presse og publikum Deltageren er efter endt kursus blevet fortrolig med at arbejde med tekster til medierne, programskrivning, m.v. Deltageren har gjort sig overvejelser om skriftlig og mundtlig kommunikation i forbindelse med formidlingen af koncertprogrammer o. lign.</p> <p style="text-align: right;">læs mere lektionsplan</p>	
5. Samspelet med menighedsråd, øvrige ansatte samt menighed/brugere	
6. IT som redskab for kirkemusikerens administration og formidling	
<p>Web-kommunikation - skriv på nettet Skriv klart og fængende på kirkens hjemmeside. Dette kursus tager dig gennem journalistikkens ABC. Hvordan sikre lige dele oplysning og oplevelse? Hvordan prioritere, redigere, vinkle og fortælle let, levende og læsevenligt? Du lærer teknikker, der vil hjælpe dig at fokusere, sortere og prioritere stof. Og får tips og tricks til at skrive konkret og aktivt.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Visuel Kommunikation - Det sammenhængende layout</p> <p>På dette kursus lærer deltagerne grundreglerne for godt design. Reglerne er gode at have ved hånden, når koncertomtalen, annoncen eller plakaten skal sættes op. Vi lærer også, hvordan vi skaber visuelle indgange til teksten.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Nodeskrivning i FINALE</p> <p>Lær grundlæggende færdigheder i brug af elektronisk nodeskrivning til renskrivning af bl.a. kor- og orgelsatser.</p> <p>Kurset henvender sig til organister og andre, som ønsker at udvikle færdigheder i brugen af programmet Finale.</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	
<p>Nodeskrivning i SIBELIUS</p> <p>Lær grundlæggende færdigheder i brug af elektronisk nodeskrivning til renskrivning af bl.a. kor- og orgelsatser.</p> <p>Kurset henvender sig til organister og andre, som ønsker at udvikle færdigheder i brugen af programmet Sibelius</p> <p style="text-align: right;">læs mere</p>	<p>Vestervig Kirkemusikskole 28. feb. og 28. marts 2014 Brochure Tilmelding</p>

Efteruddannelse af PO-organister og kirkesangere bliver nu sat i system

Efteruddannelsen skal gøre det muligt for kirkemusikerne at leve op til menighedsrådenes forventninger om kompetencer, fortæller specialkonsulent i Kirkeministeriet, Rasmus Rex, i denne artikel

I gennem de senere år har der vist sig et stigende behov for efteruddannelse af organister og kirkesangere. Menighedsrådene går nu om dage aktivt ind i rollen som arbejdsgiver og gør sig overvejelser om, hvilke mål man ønsker at nå gennem aktiviteter i sognet. I mange tilfælde resulterer overvejelserne i et ønske om profilering af sognets kirkemusikalske miljø. Det betyder igen, at der efterspørges nye kompetencer, som kan medvirke til opfyldelse af dette mål.

I samme periode er antallet af efteruddannelsetilbud f.eks. på kirkemusikskolerne, paradoksalt nok stagneret eller ligefrem faldet.

Eftersom såvel menighedsråd, ministerium og uddannelsesudbydere som medarbejderne og deres faglige organisationer interesserer sig for en opprioritering af området, burde der altså være god grobund for det.

Derfor har en arbejdsgruppe under Folkekirkens Brancheudvalg i Statens Center for Kompetenceudvikling (SCK) udviklet en efteruddannelsesmodel for kirkemusikalsk kompetenceudvikling i folkekirken og for fagligt relevante it-efteruddannelser målrettet PO-organister og kirkesangere. Arbejdsgruppen har bl.a. repræsentanter fra Landsforeningen, FPO, Dansk Kirkemusiker Forening og Kirkeministeriet, og hele efteruddannelsesprojektet finansieres af puljemidler til kompetenceudvikling.

Seks grundlæggende kompetenceområder

Efteruddannelsesmodellen omfatter overordnet 6 grundlæggende kompetenceområder hos kirkemusikere, nemlig:

1. Musik i liturgiens tjeneste
2. Det musikalske håndværk
3. Ledelse af kor, sang og musikaktivitet
4. Kirkens musik- og kulturarbejde

5. Samspillet med menighedsråd, øvrige ansatte samt menigheden/kirkens brugere
6. IT som redskab for kirkemusikens administration og formidling. Inden for hvert område er der og vil der fortsat blive udviklet konkrete efteruddannelser.

Pilotkurser

Nu skal modellen afprøves i virkeligheden, og de første efteruddannelser udbydes på folkekirkens 3 kirke-musikskoler i starten af 2012. Som en integreret del af projektet – dvs. delvist finansieret af projektmidler – skal ca. 120 kirkemusikere gennemføre udvalgte kurser i pilotforløb, så efteruddannelsesmodellen kan blive grundigt evalueret.

Nærmere oplysninger om tilmelding, kursusbeskrivelser, pris mv. kan ses på www.kirkemusikskole.dk.

Efter omkring to års arbejde foreligger nu en færdig model for efteruddannelsesområdet, og kirkemusikskolerne i Løgumkloster, Vestervig og på Sjælland er i gang med at udvikle efteruddannelser efter den nye model. Efteruddannelserne vil blive afprøvet og evalueret i løbet af 2012, således at modellen kan justeres og udbygges, så den kan være normgivende for fremtidige efteruddannelser.

FOTO: ANNE AAGAARD GAYE

En ny efteruddannelsesmodel for kirkemusikere skal nu afprøves i praksis

Kvinde på indkøb mistede pungen

THISTED: En indkøbstur mandag sidst på eftermiddagen sluttede brat klokken 17.30 for en 49-årig kvinde. Her opdagede hun nemlig i SuperBrugsen, at en person inden for den foregående halve time havde snuppet kvindens pung med samlede værdier for 1500 kroner.

Kirkemusikere slår nye toner an

ÅBNING: Kirkemusikskolen inviterer til aftensang i kirken søndag 26. februar - ny efteruddannelse på vej i Vestervig

VESTERVIG: Vestervig Kirke- musikskole sætter ny en efteruddannelse for kirkemusikere i system, og i den forbindelse inviteres publikum til aftensang i Vestervig Kirke søndag eftermiddag 26. februar, fortæller projektleder Knud Damgaard Andersen.

Ved aftensangen medvirker pastoratets tidligere sognepræst, lektor på kirkemusikskolen Jørgen Kjærgaard, Lyngby, rektor Ivar Mæland

og Vestervig Kammerkor. Aftensangen former sig som en kort temagudstjeneste over Fadervor med salmer, musik, læsning og prædiken.

Herefter er der foredrag på kirkemusikskolen med overskriften "Den Himmelske Gudstjeneste" ved Fyns biskop, Kresten Drejergaard, og endelig bliver der en præsentation af den nyudviklede efteruddannelsesmodel ved leder af efteruddannel-

sesprojektet Knud Damgaard Andersen. Arrangementet er åbent for alle der interesserer sig for kirkeens gudstjeneste, og som derfor også gerne vil høre om baggrunden for denne.

Knud Damgaard siger, at i folkekirken er der gennem de seneste par årtier sket en udvikling, som har medført behov for efteruddannelse for medarbejderne. På det kirkemusikalske område er det f.eks. tiltag som mini-

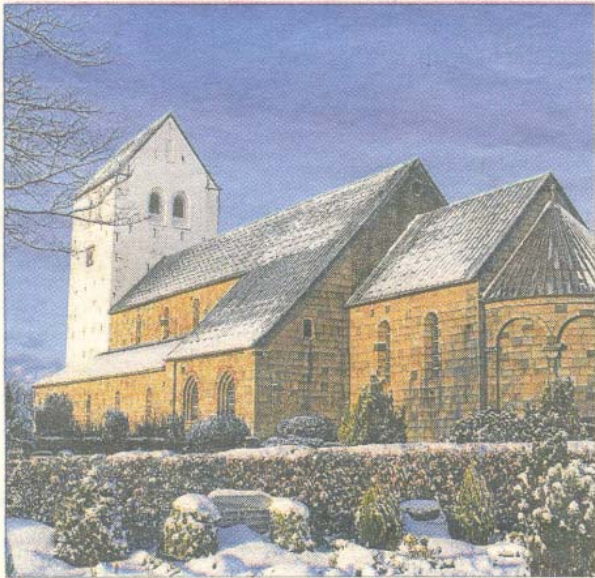
konfirmandarbejde, babysalmesang, korarbejde samt musik- og temagudstjenester med nye musikformer, som kalder på efteruddannelse.

De seneste to år har kirke- musikskolerne derfor sammen med repræsentanter fra de kirkelige arbejdsgivere, de faglige organisationer og Kirkeministeriet, deltaget i et udviklingsarbejde om efteruddannelse for kirkemusikere. Arbejdet er resulteret

i, at der nu foreligger en job- og kompetencebeskrivelse for kirkesangere og organister samt en model for efteruddannelse. Projektet, som er landsdækkende for kirke- musikere i folkekirken, annonceres under navnet "Folkekirkens efteruddannelse for kirkemusikere".

Folkekirkens tre Kirkemusikskoler i Vestervig, Løgumkloster og Roskilde har udviklet nye efteruddannelses- tilbud, der udbydes som

pilotforsøg med henblik på afprøvning af efteruddannelsesmodellen. Vestervig Kirkemusikskole, som har en spidskompetence i liturgi og hymnologi, udbyder et kursus med titlen "Gudstjenestens liturgi, salmer og musik". Åbningsarrangementet i Vestervig Kirke og på kirkemusikskolen markerer også starten på dette nye kursustilbud.

VESTERVIG KIRKE.

Foto: Knud Damgaard

Ny uddannelse på kirkemusikskolen

VESTERVIG: Vestervig Kirkemusikskole har projektledelsen i et stort efteruddannelsesprojekt for kirkemusikere.

Vestervig Kirkemusikskole inviterer til et åbningsarrangement søndag eftermiddag 26. februar i anledning af, at kirkemusikskolerne lancerer den nye efteruddannelse.

Arrangementet indledes med aftensang i Vestervig

Kirke, hvor lektor på kirkemusikskolen Jørgen Kjærsgaard, rektor Ivar Mæland og Vestervig Kammerkor medvirker.

Aftensangen former sig som en kort temagudstjeneste over Fadervor med salmer, musik, læsning og prædiken. Herefter er der foredrag på kirkemusikskolen med overskriften "Den Himmelske Gudstjeneste".

- Kun journalister interesserer sig for messefald, sagde biskop Kresten Drejergaard, Fyens Stift, da starten på den nye efteruddannelse for kirkemusikere blev markeret i Vestervig.

Foto: Helge Thinggaard

Ny uddannelse i gang i Vestervig

VESTERVIG: Nu er den nye efteruddannelse for kirkemusikere på Vestervig Kirkemusikskole i gang. Kursisternes efteruddannelse i gudstjenestens liturgi, salmer og sang blev søndag indledt i Vestervig kirke med en kort temagudstjeneste over Fadervor ved skolens lektor Jørgen Kjærsgaard, rektor Ivar Mæland og Vestervig Kammerkor ledet af organist Vibeke Aarkrog,

Kursisterne og en del tilhørere fortsatte efterfølgende markeringen af de nye tiltag i skolens egne lokaler. Kirkemusikskolelærer Knud Damgaard orienterede om den undervisning, skolen på forskellige

områder kan tilbyde. Det aktuelle kursus strækker sig over flere mandage i løbet af foråret.

En af skolens eksterne undervisere - biskop Kresten Drejergaard, Fyens Stift - causerede slutteligt på humoristisk vis om "Den himmelske gudstjeneste". Sådan er titlen på hans sidste bog. Biskoppen kaldte sig i øvrigt den flittigste kirkegænger i sit stift.

Derfor har han ikke brug for at vide, hvordan det står til med aflyste gudstjenester og konkluderede:

- Kun journalister interesserer sig for messefald, sagde biskoppen. *HT*

www.thisted-dagblad.dk

S. Marks 2012

Kirkeministeriet

DANSK KIRKEMUSIKER FORENING

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

Organistforeningen

KOMPETENCEUDVIKLING.DK
Kompetencesekretariatet

FOLKEKIRKENS

kirkemusikskoler